

Gülistan

MEHMET AKİF ERSOY MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
LÜLEBURGAZ / KIRKLARELİ

Eğitim - Kültür - Edebiyat Dergisi

YIL: 2018 SAYI:2

"Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamının yollarını alışkanlık hâline getirmiş milletler; evvelâ haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar.

Mustafa Kemal ATATÜRK

Balasagunlu Yusuf Has HÂCİP

Mehmet Akif ERSOY

Johana Heinrich Pestalozzi

Tevfik FİKRET

Anonim

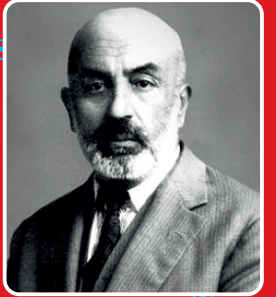
Türk Atasözü

Necip Fazıl KISAKÜREK

Konfüçyüs

Nurettin TOPÇU

Emerson

safahat
MEHMET AKİF ERSOY

**KIRKLARELİ / LÜLEBURGAZ
MEHMET AKİF ERSOY
MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ
(TİCARET LİSESİ)**

GÜLİSTAN
Yıl: 2018 Sayı: 2

Sahibi

Mehmet Akif Ersoy
Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi Adına
Mustafa BAYRAK
Okul Müdürü

Genel Yayın Yönetmeni

Semra ÇEBER
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Yazı İşleri Müdürü

Emre DÖŞ
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Editör

Nevzat YÜKSEL
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Yayın Kurulu

Behiye ÖNDER (Bilişim ve İletişim Teknolojileri Öğretmeni)
Sibel AKILLI (Bilişim ve İletişim Teknolojileri Öğretmeni)
Rahime BANBAL (İngilizce Öğretmeni)

Gülistan Ekibi

Sinem BOYUKISA / Betül PEKCAN / Erhan YILDIZ
Yiğit ENGİN / Selin TAYLAN / Alperen ÜLKEGÜL
Özge ÖZGER / Gaye YÜRÜK / Merve KAHRAMAN
Tuğçe ŞANDIR / Umut SIRPLIOĞLU / Şevval ÇAT
Yaren İŞBIRAKMAZ / Aycan BALKAN / İlayda KUŞ
Gamze AKBIYIK / Betül ORUÇ / Songül YILBAK
Berke Can NAR / Münevver DURMUŞ / Barış ULUK
Eda Miray ERKOÇ / Esmâ Nur İŞGÜZAR / Sude TOPÇU
Aleyna AVUL / Buse ALTUNAY / Kardelen KUNDAKÇIOĞLU

Kapak Tasarımı ve Sayfa Düzeni

Ayşe YILDIZ

(Alkan Reklam ve Matbaacılık Hizmetleri)

**ALKAN REKLAM VE MATBAACILIK HİZMETLERİ
MUHARREM ALKAN**

0532 345 48 63 / alkanbsm@gmail.com
Atatürk Mh. Yeni San. Sit. 6.Sk. No:68
Lüleburgaz / KIRKLARELİ

İletişim

Mehmet Akif Ersoy
Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi
Hürriyet Mah. Alan Sokak Nu: 26
Lüleburgaz / KIRKLARELİ

Tel: (0288) 415 06 85

Belgegeçer: (0288) 415 06 92

Web: luleburgazmehmetakifersoy.meb.k12.tr

E-Posta: 215929@meb.k12.tr

NOT: Bu dergi, MEB İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği kapsamında, Yayın ve İletişim Kulübünün faaliyeti olarak çıkarılmıştır. İçindeki her şey iktibas edilebilir.

İÇİNDEKİLER

Merhaba	3
"Asım'ın Nesli" ni Yetiştirmek	7
Duvar da Çivili Kertenkele	8
Seni Sevmek	8
Sır	8
En Değerli İnsan	9
Sağır Kurbağa	9
Farklı Yaklaşımlar	9
15 Temmuz Şehitlerine	10
Vatan Uğruna	10
Ben Anadolu'yum	11
Besim Bey'in Kuşları	12
Bir İnsanın Anavatanı Çocukluğudur	14
Etkili Öğretmenlik Eğitimi Kitabından Seçmeler	16
Âtiyi Karanlık Görerek Azmi Bırakmak	19
Kırlangıçları Hep Çok Sevdim	20
Acı Günüm	21
Kardeş Sevgisini Tattığım Gün	21
Acının İlâcı	22
Ben En Çok Neyi Severim	22
Hayalimi Gerçekleştiren Öğretmen	23
Ben Gitmeden	23
Gülistan'dan Seçmeler	24
2005	28
Sen Gidince	28
Mehmet Akif Ersoy'un Kişilik Özellikleri	29
İstanbul'da Gururlu Gün	30
Halil İbrahim Bereketi	30
Hayal ve Gerçek	31
Bir Fincan Kahve	31
Küçük Afacan Yemek Yemiyor mu?	32
Cennet Kokusu	32
Var mı Bundan Ötesi	33
Sirkin Kapısından Döndüğümüz Gün	34
Michael Jordan	34
Sahi Neydi Çocukluk	35
Üçlü Filtre Testi	35
Safahat'ten Seçmeler	36
Anne Babalara Açık Mektup	38
Öğretmenler İçin Çok Güzel Bir Uygulama	41
Beyaz Zambaklar Ülkesinde Kitabından Seçmeler (Herkes okumasın! diye son tarafa koyduk)	42
Bir Kapı Kapanırsa Bir Kapı Açılır.....	47
Kitapların Dünyası	48
Okulumuzu Tanıyalım	54
Okulumuzdan Kareler	56
Hayata Gülümseyen Eğitim Kadromuz	59

Merhaba

editör

“Bütün iyi işler, daima düşünme düşünme yapılanlardır.”

Yusuf Has Hâcib

Sevgili okuyucu, Lüleburgaz Mehmet Akif Ersoy Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi (Ticaret Lisesi) Yayın ve İletişim Kulübü olarak hazırlayıp çıkardığımız okul dergimiz **“Gülistan”**’ın ikinci sayısı elinizdeyiz. Dergimizin ulaştığı her yere ve herkese gönül dolusu selâm, sevgi ve saygılarımızı gönderiyor; hepinize merhaba diyoruz.

Neden Gülistan?

Bu selâmlamadan sonra, ikinci sayımızın editör yazısına, dergimizin adıyla ilgili açıklamayla başlayalım. Bunu elbette ilk sayıda yapmak gerekirdi ama o sayıda neden yapmadığımızı da yine şimdi burada açıklayalım. Aslında dergimizin adını başlangıçta **“Dağarcık”** olarak düşünmüştük ve son ana kadar da öyle olacak gibi görünüyordu. O kadar ki, ilk sayımızın içeriğini matbaanın bilgisayarına attığımızda, derginin adı gerek editör yazısında ve gerekse ilgili yerlerde **“Dağarcık”** olarak geçiyordu ve matbaanın grafikeri sayfa düzenlemesine bu minval üzere başlamıştı.

O günlerde, öğretmenler odasında bir gün bir arkadaşımız, “Hocam, dergimizin adı ne olacak?” diye sordu. Biz de hiç düşünmeden, **“Dağarcık”** dedik ve nedense kelime ağızımızdan çıktığı anda bu isim bize birden, çok sıradan gelmeye başladı. İlerleyen dakikalarda da, kendi kendimize, ‘Dağarcık olmazsa ne olabilir’ diye düşünmeye başladık.

Bu arada, yine aynı günlerde, Sadık Yalsızuçanlar’ın yayına hazırladığı, Şirazlı Sâdî’nin **“Gülistan”** adlı eserini okuyorduk. Bir anda, dergimizin adı neden **“Gülistan”** olmasın diye düşündük ve öyle olmasına karar verdik. Bilindiği gibi **“Gülistan”**, **“gül bahçesi”** demek ve bu kelimeyi söylerken insanın gözünde, rengârenk güllerle ve başka çiçeklerle dolu uzayıp giden bir gül bahçesi, bir çiçek tarlası canlanıyor. Hiç değilse bizim için bu böyle.

Velhasıl, dergimizin adını bu şekilde değiştirdik ve sonra da matbaaya gidip bilgisayarda, gerek editör yazısındaki ve gerekse diğer birkaç yerdeki **“Dağarcık”** kelimesini silip yerine **“Gülistan”** yazmasını grafikerden rica ettik. Tabii sayfa düzenlemesi yapılmış bir editör yazısına, artık, derginin adıyla ilgili açıklama içeren bir paragraf ilâve etmeyi uygun bulmadık.

Bu arada, Sâdî’nin eserinden yaptığımız seçmeleri, dergimizin bu ikinci sayısına koyduk. Sanıyoruz, asıl **“Gülistan”**’dan yaptığımız bu alıntılar da, dergimiz için neden **“Gülistan”** adını **“Dağarcık”**’a tercih ettiğimizi bir ölçüde açıklıyordur. Zira biz, dergimizin **bütün içeriğiyle bir “gül bahçesi”** olarak okuyucunun karşısına çıkması için gayret ettik, ediyoruz. Ayrıca bu isim bir bakıma bizim, ülkemizin bir gül bahçesine dönüşmesi hayalimizi de açığa vuruyor. Dünyada bir “Zambaklar Ülkesi” var, neden bizim ülkemiz de; kırmızı, beyaz, pembe, sarı, mor, siyah gülleriyle bir **“GÜLLER ÜLKESİ”** olmasın ki! Neyse, “isim” konusunu biraz fazla uzattık. Herhâlde bu kadar açıklama yeter.

Sevgili Okuyucu...

Sözün burasında, geçen yıl çıkardığımız ilk sayımızdan da biraz bahsetmek istiyoruz. Büyük bir mutlulukla belirtelim ki o ilk sayı hem “nitelik” hem de “nicelik” olarak büyük ölçüde içimizin sesini yansıttı. Okuyan öğrencilerimiz, meslektaşlarımız ve de meslektaş olmayan okuyucularımız belki hatırlayacaklardır; o ilk sayımız da tıpkı bu ikinci sayımız gibi, kapağından başlayarak “eğitim” ağırlıklı bir dergi idi. Dergimize her ne kadar, “eğitim-kültür-edebiyat” dergisi desek de, içerik büyük ölçüde “eğitim-kültür”de yoğunlaşıyor. Öte yandan, matbaadaki grafiker hanımefendi de beklentilerimizi fazlasıyla karşılayan bir tasarım ve sayfa düzenlemesi koydu ortaya. Kendisine bir kere de buradan teşekkür ediyoruz.

Bu arada, geçen yıl çıkardığımız ilk sayıda “nitelik” yönüyle en önemli iki eksiklikten birincisi, öğrenci çalışmalarının azlığı, ikincisi de okulumuzla ilgili sosyal-kültürel etkinliklere ve sportif başarılarla dair haber ve fotoğraflara hiç yer verememiş olmamızdı. Oysa okulumuz; bireysel sporlarda olsun, takım hâlinde yapılan sporlarda olsun ilçe bazında il bazında hatta zaman zaman bölge bazında varlık gösteren; dereceler kazanıp kupalar, madalyalar alan ve bunu istikrarlı bir şekilde devam ettiren bir okul. Öte yandan arkadaşlarımız; “10 Kasım”larda, “24 Kasım”larda, “12 Mart”larda, “18 Mart”larda, “Turizm” haftalarında çok güzel programlar, piyesler hazırlıyorlar. Emekli olan arkadaşlarımız için yemekler, Ramazan’larda iftarlar organize ediyorlar. Okul-Aile birliğimizin öncülüğüyle öğretmenler ve öğrenciler “kahvaltı”larda buluşuyor. Bazı arkadaşlarımız proje bazlı çalışmalar yapıyor, bazı arkadaşlarımız yarışmalar düzenliyor, bazı arkadaşlarımız geziler organize ediyor vs. Ama bütün bu faaliyetlerden tek bir kareyi bile yansıtamadık ilk sayımıza. Bu sayımızda bu iki eksikliği kısmen telâfi etmeye çalıştık.

“Nicelik”e gelince... Hemen belirtelim ki, bir okul dergisi için 5000 (yazı ile beş bin) baskı, herhâlde hiç kimsenin ağızı sayamayacağı bir sayıdır ve biz çok şükür bunu başardık. (Birinci sayıdaki editör yazımızda, “en az iki bin, mümkün olursa dört bin tane bastırmayı istiyoruz” diye yazmıştık ve sonuçta bu hedefin de üzerine çıktık. Gönümüzdeki sayıyı sorarsanız, o, bu sayının belki birkaç katı. Daha doğrusu, dergimizi Türkiye’deki bütün okullara ulaştırabilirsek ne güzel olur, diye düşünüyoruz. Eeeee, hayal kurmanın önünde bir engel yok tabii.) Beş bin derginin yaklaşık üç binini Lüleburgaz içine dağıttık ki bunun 800-900’ünü okulumuz öğrencileriyle çalışanları oluşturuyor. Diğerlerini de Lüleburgaz içinde, birinci sayımızın editör yazısında, “Dergimizi Kimlere ve Nerelere Ulaştıracamız” başlığı altında ayrıntılı bir şekilde belirttiğimiz kişilere ve yerlere ulaştırdık. Kalan 2000 kadarını da Türkiye’nin dört bir yanına gönderdik. Bu ikinci sayımızı da aynı miktarda bastırabilir miyiz bilmiyoruz. Bunu zaman gösterecek ve elbette katkıda bulunacak eğitim dostu insanların katkı miktarları belirleyecek. (İnşallah en az üç bin tane bastırabilmeyi umuyoruz.) Bakalım, kısmet... Ayrıca, ilk sayımızın sayfa sayısı da hiç fena değildi. Reklam sayfalarını saymazsak elli dört sayfa artı kapak. Muhtemelen bu sayımız da o civarda olacak.

Öğretmen Nasıl Konuşmalı ki Öğrenci Dinlesin?

Geçen yılki ilk sayımızda bu başlıkla, "alıntı" bir yazıya yer vermiştik. Bilhassa, öğretmenliğe yeni adım atan genç meslektaşlarımız için çok yararlı öneriler içeren güzel bir yazıydı. Yaklaşık dört sayfa tutan bu yazının son kısmı, teknik bir hata ve bu hatanın bizim de gözümüzden kaçması sonucu, o sayıda yer almadı. İşin ilginç tarafı, yazının sonunda bizim editör notumuzun yer alması fakat yazının son kısmının yer almaması. Galiba bizi yanıltan da bu oldu. Şimdi, ilk sayımızda çıkmayan o son kısmı buraya alıyoruz. Birinci sayımızı görmeyip, bu sayımız kendilerine ulaşan okuyucularımız eğer isterlerse okulumuzun internet sitesine girip birinci sayımızdaki o yazıyı ve hatta ilk sayımızın tamamını okuyabilirler. O sayımızın içeriğini "EBA"ya da gönderdik. Ayrıca dergi içeriğini okulumuzun sitesine koymadan ve "EBA"ya göndermeden önce o eksik kısmı da tamamladık.

Bu arada belki bazı okuyucularımız, "Kardeşim, çıkmamışsa çıkmamış, bu kadar mükemmeliyetçi olmaya gerek yok." diye düşünebilirler. Hayır, derdimiz mükemmeliyetçilik değil, belki o da vardır da, asıl amacımız, bu (2.) sayımızı okuyacak **"genç"** meslektaşlarımızdan hiç değilse birkaçının (!) o yazının tamamını okumasına vesile olmak. Eğer bu olursa, bunu da ülkemiz adına **"kâr"** hanesine yazarız. Şimdi, ilk sayıda çıkmayan o kısmı buraya alıyoruz: (İlk 4 madde birinci sayımızda vardı)

5.Öğrencilerden biri hakaret ettiğinde sınıftan "1. kural, 2. kural" sesleri yükseldi. "Öğretmenim, kuralları okuyun" dendiği de oluyor. O zaman, kurala uymayan öğrenci kuralı okuyor.

Bu öğretmenin deneyimi bizi çok etkiledi. Bu çocuklara rahatça, "uyumsuz" ya da "umutsuz" denilebilirdi. Oysa öğretmenleri onlara inanma ve güvenme yürekliliğini gösterdi. Böylece onlar da kendilerine inanabildiler, güvenebildiler ve kendi davranışlarının sorumluluğunu üstlendiler.

Bu öğretmenin yazdığı mektubun son satırları hem bizim hem de kendisinin görüşlerini çok güzel özetliyor: "Bu yaklaşımı hayata geçirmenin bana çok kolay geldiğini söylemek isterdim. Oysa, hiç de öyle olmadı. Düşünmek, çabalamak, denemek, inanmak ve güvenmek gerekiyor. Bu arada şunu öğrendim: Eğer çocukların birbirlerine karşı düşünceli davranmalarını istiyorsam, önce kendim, onlara karşı düşünceli davranmamı sağlayacak yöntemler öğrenmeliyim. Öyle gözüküyor ki, çocuklar ancak kendilerini iyi hissettikleri bir ortamda iyi düşünebiliyorlar ve iyi davranabiliyorlar."

Adele Faber, Elaine Mazlish, American Educator, Yaz 1987 (Çeviri: Süheyla Bilgen Bilkent Üni. Öğr. Gör.)

Okulumuza Adını Veren Kişi: Mehmet Akif Ersoy

Bilindiği gibi meslek liseleri, "Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi" adı altında toplanırken, muhtemelen karışıklığı önlemek için, aynı şehirdeki aynı ilçedeki meslek liselerinin birçoğuna ön-adlar verildi (verilmiş). Okulumuzun adı da önceleri "Ticaret Lisesi" iken bu son değişiklikle "Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi" olmuş. Biz de bu okulun Yayın ve İletişim Kulübü olarak; "Rahmetle anılmak, ebediyet budur amma / Sessiz yaşadım, kim beni nereden bilecektir" diyen bu gönlü alçak, karakteri yüksek büyük insana vefa borcumuzu birazcık olsun ödeyebilmek için, dergimizin bu ikinci sayısında kendisine özel bir yer açtık.

Bir kere, "Kitapların Dünyası" bölümünde "Safahat" ile ilgili bir tanıtım yazısına yer verdik. Ayrıca, "Safahat"ten yaptığımız seçmeleri de dergimizin sayfalarına aldık. Bugüne kadar "Safahat"i okuyamamış olan başta Türkçe-Edebiyat öğretmeni arkadaşlarımız olmak üzere bütün meslektaşlarımıza, hiç değilse bu "seçmeler"i okumalarını öneriyoruz. Elbette bu, "Safahat"ın tamamını okumak gibi olmaz ama kitabı hiç elimize almamaktan iyi olacağı açık. Ayrıca biz inanıyoruz ki, Akif'in gençliğe ümit aşılama gayret eden; onu çalışmaya, öğrenmeye, üretmeye teşvik eden yüreklendirmelerine bugün de ihtiyacımız var, muhtemelen dünya durdukça da hep ihtiyacımız olacak. Bu sayımıza yine, "Safahat"ın baş tarafından, bu kitabın Lâtin harfleriyle ilk baskısını hazırlayan Ömer Rıza Doğrul'un kaleme aldığı, Akif'in kişilik özelliklerini anlatan, "Akif'in Seciyesi ve Karakteri" başlıklı yazı ile şairin "Atıyı karanlık görerek azmi bırakmak" dizesiyle başlayan girişini de koyduk.

Beyaz Zambaklar Ülkesinde

Sevgili okuyucu, "Beyaz Zambaklar Ülkesinde", Grigoriy Petrov'un, Finlandiya'yı anlatan, bu "küçük"(!) kuzey ülkesinin 70-80 yıl gibi bir zaman dilimi içinde nasıl "büyük" bir ülkeye dönüştüğünü gözler önüne seren çok güzel bir eseri. Dergimizin geçen yıl çıkan ilk sayısında, "Kitapların Dünyası" bölümünde, bu kitapla ilgili iki sayfalık bir tanıtım yazısına yer vermiştik. Ayrıca bu kitaptan yaptığımız "seçmeler"ın küçük bir kısmını da koymuştuk o ilk sayımıza. Şimdi, bu sayımızın son tarafına, o "seçmeler"ın tamamını koyuyoruz. Ama herkes okumasın(!) diye de son tarafa koyduk bu "seçmeler"i.

Biz bu kitabı çok geç (28 yıllık öğretmen olduktan sonra) okuduk. Ve istedik ki "idealist" meslektaşlarımız bizim kadar geç kalmasınlar. Zira biz, bu kitabı okuyup da "vites büyültmeyecek" bir meslektaşımızın çıkacağını sanmıyoruz.

Dergimizin geçen yıl çıkan ilk sayısındaki editör yazımızda, "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabı için; "Zambaklar"ı ise herkes okumalı. Evet herkes... Ülkesine, milletine ve insanlığa karşı sorumluluk duyan herkes. Başta öğretmenler... Sonra askerler, doktorlar, din görevlileri, akademisyenler, avukatlar, ziraat mühendisleri, anne-babalar, işadamları, polisler, milletvekilleri, yöneticiler ve bütün memurlar." diye yazmıştık. Bu kanaatimiz güçlenerek devam ediyor. Ama bir öncelik sıralaması yapmak gerekirse, "askerî okullarla polis okullarındakiler ve akademisyenler dahil bütün öğretmenler, askerler, din görevlileri, anne-babalar, doktorlar, ziraat mühendisleri..." şeklinde başlayan bir sıralama önerilebilir.

Şahsen biz herhangi bir okulda -kazara- müdür olsaydık ilk iş olarak okulumuzdaki bütün öğretmen arkadaşlarımıza "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" kitabını hediye etmeye çalışırdık. Keza bir askerî okulda komutan, bir polis okulunda müdür, eğitim tıp ilâhiyat ziraat fen-edebiyat fakültelerinde dekan olsaydık yine aynı şeyi yapmak isterdik. Hatta her eğitim öğretim yılı başında, bu okullara giren öğrencilere de bu kitabı hediye etmenin bir yolunu bulmaya çalışırdık. Eğer "Bu Ülke"de Diyanet İşleri Başkanı olsaydık, müftülerden başlayarak bütün personele; sanayicilerin ve iş adamlarının üye oldukları derneklerde başkan olsaydık, bütün üyelerimize bu kitabı hediye ederdik. Ve eğer bir okulda öğretmen olsaydık, ki öyleyiz, kitap hediye etmek istediğimiz öğrencilerimize önce "Kutadgu Bilig"i sonra da; "Hayatınızı Değiştirecek Öyküler", "Ders Veren 201 Öykü", "Bilgelik Hikâyeleri" gibi kitapların yanı sıra "Gençlerle Başbaşa" ile "Zambaklar"ı hediye ederdik. Zaten öyle yapıyoruz. Bu arada son üç yıldır, evlenen meslektaşlarımıza "düğün hediyesi" olarak "Bu Ülke" (Cemil Meriç), "Savaşçı" (Doğan Cüceloğlu), "Gençlerle Başbaşa" (Ali Fuad Başgil) ve "Beyaz Zambaklar Ülkesinde" (Grigoriy Petrov) kitaplarından oluşan bir hediye paketi takdim ediyoruz. Bunu da buraya bilhassa yazıyoruz. Ola ki yavaş yavaş **-ya da hızla-** yayılır. Bu kitapla ilgili daha ne diyelim ki...

Thomas Gordon'un yazdığı "Etkili Öğretmenlik Eğitimi" kitabını geçen yıl (2016-2017) okuduk. Aslında, dergimizin içeriğini hazırlama aşamasında başlangıçta, bu kitapla ilgili tanıtım yazısını bu sayfaya almayı düşünmüyorduk. Fakat, kitabı okuyup bitirdikten sonra, bu kitabın tanıtımının da zaman kaybına tahammülü olmadığı sonucuna vardık. Dolayısıyla, E.Ö.E. kitabıyla ilgili de bir tanıtım yazısı yazdık ve onu da "Kitapların

Dünyası" bölümüne ilâve ettik. Hatta sadece tanıtım yazısı yazmakla yetinmedik, kitaptan yaptığımız "seçmeler"i de dergimizin sayfalarına aldık. Dahası, meslektaşlarımızın ilgisini kitaba çekebilmek amacıyla, kitaptan aldığımız oldukça etkileyici bir anekdotu editör yazısının hemen sonuna koyduk. Bu kitabı da, öğrencileriyle daha sağlıklı ve güçlü bir iletişim kurmak isteyen "bütün" meslektaşlarımıza "hararetle" öneriyoruz.

Kitapların Dünyası

Sevgili okuyucu, 2005-2006 eğitim öğretim yılından bu yana çalıştığımız okullarda çıkarılması çalışmalarını içinde yer aldığımız okul dergilerine hep bir "kitap tanıtım bölümü" koyduk. Aslında bu süre içinde tanıtımını yaptığımız kitapların toplamı yirmi civarında. Fakat, tıpkı çok beğendiğimiz ve "eğitim" adına çok yararlı olduğuna inandığımız bazı metinler gibi, bu kitaplarla ilgili tanıtım yazılarını da, elbette her seferinde üzerlerinde yeniden çalışarak, ilâveler düzeltmeler yaparak, farklı okulların dergilerinde tekrar tekrar kullandık.

Zira biz, bu kitaplar eğitim camiasında ne kadar çok okunursa, çocuklarımızın yetiştirilmeleri ve yarınlara hazırlanmaları konusunda o kadar iyi bir iş yapılmış olacağını düşünürüz.

Evet, "Gülistan"ımızın ikinci sayısının "Kitapların Dünyası" bölümünde, beşini daha önce başka okul dergilerinde de kullandığımız, altı güzel kitapla ilgili "tanıtım yazısı"na yer verdik. Bunlardan ilki Safahat. Yukarıda, "Safahat" ile ilgili az çok bir şeyler söyledik. Onun için burada ayrıca bir şey söylemeye gerek görmüyoruz.

Bu bölümde tanıtımını yaptığımız ikinci kitap, "Okumayı Sevdirmeye Yolları (Projesi)". Yazarı Ahmet Maraşlı. Yazar kitabını, geniş bir alan taraması yaparak hazırlamış. Yaşanmışlıklardan hareketle çok güzel örnekler anlatılmış, çok güzel yöntemler önerilmiş kitapta. Çocuklarına-öğrencilerine okuma alışkanlığı kazandırmak, onların okumayı sevmesini sağlamak ve böylece "ömür boyu öğrenmelerinin" de yolunu açmak isteyen bütün anne babalara, bütün öğretmenlere öneriyoruz bu kitabı.

"Kitapların Dünyası" bölümünde tanıtımını yaptığımız diğer kitaplar; "Onlar Benim Kahramanım" (Doğan Cüceloğlu), "Kör Uçuş" (Gültekin Yazgan), "Bitmeyen Gece" (Mitat Enç) ve "E.Ö.E. Etkili Öğretmenlik Eğitimi" (Thomas Gordon).

Bunlardan sonuncusu hakkında yukarıda bilgi verdik. Diğer üçünden "Kör Uçuş" ile "Bitmeyen Gece" otobiyografi, "Onlar Benim Kahramanım" ise biyografi türünde. "Kör Uçuş" yazarı Gültekin Yazgan on, on bir yaşlarında bir ilkokul, "Bitmeyen Gece" yazarı Mitat Enç ise yirmi, yirmi bir yaşlarında bir üniversite öğrencisiyken gözlerini kaybediyor. Her iki yazar da kitabında, okuyanda "hayret, gıpta, ibret, hayranlık ve takdir" duygularını beraberce uyandıran hayat hikâyesini anlatıyor. Doğan Cüceloğlu ise, "Onları tanımak Türkiye'yi zenginleştirecektir." dediği "Onlar Benim Kahramanım" adlı kitabında, "Kör Uçuş" yazarı Gültekin Yazgan ile eşi Tülay Yazgan'ı anlatıyor. Bize göre ise, bu üç kitabın üçünü de okumak Türkiye'yi zenginleştirecektir.

Zaman zaman bir gazetede, dergide, köşe yazısında, internette, şurada burada güzel bir kitapla ilgili yazı okuruz. Okurken de, "şu kitabı bir an evvel edinip okuyayım" deriz kendi kendimize. Fakat o anda yanımızda bir not defteri, kâğıt kalem yoksa veya varsa bile çıkarıp not almaya üşenmişsek, bir süre sonra o kitabın adını da yazarını da, hatta o kitabı okumak istediğimizi de unuturuz. Sanıyoruz içinizde "akıllı" telefonu olmayanınız yoktur. Şimdi; geçen yılki ilk sayımızda tanıtımını yaptığımız altı kitapla, şu yukarıda bahsettiğimiz altı kitabın ve ayrıca bunların dışındaki birkaç kitabın adını şurada küçük bir liste hâlinde topluca yazacağız.

Sizden istirhamımız, telefonunuzu çıkarıp şu size seslenen başlıktan itibaren bu bölümün ya da bu sayfanın bir fotoğrafını çekmeniz ve eğer üşenmezseniz bu "fotoğrafi" rehberinize kayıtlı öğretmen arkadaşlarınız ile uygun gördüğünüz herkese göndermeniz. Hatta aynı "gönderi"ye dergimiz "Gülistan"ın kapak fotoğrafını da koyarsanız bu bizi daha da memnun eder. Hem böylece, dergimizin kendisine ulaşmadığı birçok insan da okulumuzun (Lüleburgaz Mehmet Akif Ersoy Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi) web sitesini ziyaret ederek oradan dergimizi okuma imkânı bulur. Hatta, arkadaşlarınıza göndermek için hazırladığınız bu "fotoğrafi" bir de "feysbuk" sayfanızda paylaşılırsa işte bu daha da harika olur. Bu arada, bizim gibi "elli beşlik delikanlılar" ve hatta daha üstü de şu yukarıdaki "GENÇ" tanımlamasına dahil. Elli beşin altındakiler ise zaten dahil.

Elbette bu kitapların hepsini bir çırpıda okuyamayız. Fakat bizim gibi çok da geç kalmamanızı istiyoruz bu kitapları okuma konusunda. Ve bunu yaptığımızda inanın hem kendimize, hem arkadaşlarımıza, hem uzun yıllar öğretmenlik yapacağımız "çocuklarımıza" ve sonuçta ülkemize, dolayısıyla da "insanlığa" çok büyük bir iyilikte bulunmuş olacağız. İstersek önce fotoğrafımızı çekelim; arkadaşlarımızla paylaşmadan, internette veya yakın çevremizde bu kitaplarla ilgili biraz araştırma yapalım. Gerçekten bu kitaplardan herhangi biri, sadece biri ile ilgili olarak, "bırak, okumaya değmez" diyecek bir tek kişi, bir tek eğitimci çıkar mı bilmiyoruz. Elbette bunu demesinin ön şartı, o kişinin o kitabı okumuş olması. Şimdi sözünü ettiğimiz ve "eğitim" için çok önemsedığımız bu kitapları topluca listeleyelim:

- 1-**Çocuk Eğitimi El Kitabı** (Prof. Dr. Haluk Yavuzer)
- 2-**Çocuk Ruh Sağlığı** (Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu)
- 3-**Savaşçı** (Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu)
- 4-**Öğretmenim Lütfen Bu Kitabı Okur musun?** (Doç. Dr. Hasan Yılmaz)
- 5-**Beyaz Zambaklar Ülkesinde** (Grigoriy Petrov),
- 6-**Gençlerle Başbaşa** (Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil)
- 7-**Okumayı Sevdirmeye Yolları (Projesi)** (Ahmet Maraşlı)
- 8-**Etkili Öğretmenlik Eğitimi** (Dr. Thomas Gordon)
- 9-**Onlar Benim Kahramanım** (Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu)
- 10-**Kör Uçuş** (Gültekin Yazgan)
- 11-**Bitmeyen Gece** (Doç. Dr. Mitat Enç)
- 12-**Öğretmenim Mori ile Salı Buluşmaları** (Mich Albom)
- 13-**Korkusuz Yaşam** (Rhonda Britten)

Türkçe-Edebiyat öğretmeni arkadaşlarımız, bu listenin başına veya sonuna ilk etapta şunları da ekleyebilirler. Tabii bu, diğer meslektaşlarımız ya da başkaları bu kitapları okumasın anlamına gelmiyor.

- 1-**Kutadgu Bilig** (Günümüz Türkçesiyle-Yusuf Has Hâcîp)
- 2-**Bu Ülke** (Cemil Meriç)
- 3-**Safahat** (Mehmet Akif Ersoy)
- 4-**Yunus Emre Divanı** (Haz. Yard. Doç. Dr. Mustafa Tatcı)
- 5-**Türkçenin Sırları** (Nihat Sami Banarlı)
- 6-**Göktürk Yazıtları** (Haz. Prof. Dr. Muharrem Ergin)
- 7-**Dede Korkut Hikâyeleri** (Haz. Orhan Şaik Gökyay)
- 8-**Denemeler** (Montaigne)
- 9-**Beş Şehir** (Prof. Dr. Ahmet Hamdi Tanpınar)
- 10-**Elveda Gülsarı** (Cengiz Aytmatov)
- 11-**Sefiller** (Victor Hugo)
- 12-**Şah ve Sultan** (Prof. Dr. İskender Pala)

Sevgili gençler yani öğrencilerimiz...

Sizlere öncelikle çok teşekkür ediyoruz. Biliyorsunuz, geçen yıl çıkardığımız ilk sayıdan da hepinize birer tane verdik. Dergileri dağıttığımız gün, son dersten sonra bütün sınıfları tek tek dolaştık ve büyük bir memnuniyetle gördük ki, dergisini eve götürmeyeip sırasının üstünde veya gözünde bırakan öğrenci sayısı yok denecek kadar azdı. Zira bir şeye emek vermek kadar, emek verilen şeyin değerinin takdir edilmesi de çok önemlidir. Ve siz, size verilen dergiye sahip çıkarak bu değerliliği gösterdiniz.

Yine geçen yılki dergimizin editör yazısında sizlere dedik ki, 'Derginizi okuduktan sonra atmayın, yırtmayın, yakmayın, geri dönüşüme filân da göndermeyin saklayın. Çünkü bu dergide size, hayatınızın ileriki yıllarında lâzım olacak bilgiler, güzel yazılar var. Eğer, hocam, bu dergi bizim evde atılır, yırtılır, kaybolur gider diyorsanız, o zaman da dergiyi yıpratmadan bize iade ederseniz seviniriz.' Bu yıl da aynı şeyleri söylüyoruz. Ha, bir de, aramıza bu yıl katılan öğrencilerimiz, geçen yıl çıkardığımız birinci sayıyı okulumuzun web sitesinden okuyabilirler.

Değerli Meslektaşlarımız...

İster Lüleburgaz'da herhangi bir okulda ister Türkiye'nin başka herhangi bir yerinde çalışıyor olun; eğer dergimiz okuluza ulaşmışsa sizlerden de bir istihdamımız var ki, birinci sayımızın editör yazısında da bu dileğimizi iletmıştik. Şimdi aynı ifadelerle burada tekrar duyuruyoruz. Dergimiz öğretmenler odasında bir gün, bir hafta veya bir ay okunduktan sonra, yani artık "okun-ma-maya" başlayıp -hiç arzu etmeyiz ama- tam üzerinde çaylı simitli kahvaltılar yapılmaya başlanacağı zaman, bunu ilk fark eden ve tabii "emeğe değer veren duyarlı bir meslektaşımız" dergimizi alıp dolabına koyarsa; hele bir de, kendisi doğrudan ilgilenirse de, gazete-dergi işleriyle ilgilenen, sözgeli bir başka okuldaki veya şehirdeki tanıdığı bir meslektaşına ulaştırırsa biz o arkadaşımıza minnettar oluruz. Zira dergimizin tek bir nüshasının bile, bırakın çöpe gitmesini, geri dönüşüme gönderilmesini dahi istemeyiz. Ayrıca, dergimizin ulaştığı okullardaki meslektaşlarımızdan, gazete dergi çıkarma işiyle ilgilenenler, eğer isterlerse, "Gülüstan"ımızın bu sayısından da, okulumuzun web sitesine koyduğumuz birinci sayısından da istedikleri kadar alıntı yapabilirler.

Dergimize Katkıda Bulunan Herkese Minnettarız

Çorbada benim de tuzum bulunsun diyerek, yaptıkları küçük-büyük katkılarla bu işin mâlî faturasını yüklenen ve dolayısıyla "malzeme"nin "dergi"ye dönüşmesini sağlayan Lüleburgazlı "eğitim dostu" esnafımıza, iş adamlarımıza, kurumlarımıza (Belki sizlerin, bir okul dergisinde çıkacak reklâma ihtiyacınız yoktu; fakat bu derginin, 'çıkabilmek' için sizin katkılarınıza ihtiyacı vardı. Sağ olun, var olun.), serbest meslek mensubu arkadaşlarımıza ve -evet- meslektaşlarımıza minnettarız. Hepsine şükranlarımızı sunuyoruz.

Teşekkür...

Ayrıca; okul-aile birliği yönetimimize, Yayın ve İletişim Kulübünde birlikte çalışmaktan mutluluk duyduğumuz danışman öğretmen arkadaşlarımıza, "Gülüstan Ekibimize", bizi teşvik edip yüreklendiren öğretmen arkadaşlarımıza, çalışmalarımızda maddî manevî her türlü desteği veren okul müdürümüz Sayın Mustafa BAYRAK'a ve bütünüyle okul yönetimine, başta matbaanın grafikeri olmak üzere bilgisayar ortamındaki dosyalardan bir "dergi" çıkaran matbaa çalışanlarına ve bu sayımıza yazılarıyla şiirleriyle katkıda bulunan sevgili öğrencilerimize çok teşekkür ediyoruz.

Sevgili okuyucu...

İki sayfa olmasını arzu ettiğimiz ama yine dördüncü sayfaya da taşıdığımız editör yazısının sonuna geldik. Dergimizin bir "gül bahçesi" olarak sizlere ulaşması için elimizden geleni yaptık, umarız onu beğenirsiniz. Artık aradan çekiliyor(!) ve sizleri gül bahçemizde, keyifli olmasını ümit ve arzu ettiğimiz bir gezintiye davet ediyoruz. Kismetse bir yıl sonra üçüncü sayımızda buluşmak ümit ve dileğiyle... Bu arada, birinci sayımızı görmeyen; fakat bu sayımız kendisine ulaşan okuyucularımız, isterlerse, okulumuzun web sitesini ziyaret edip ilk sayımızı da oradan okuyabilirler.

Editör.

Yaşlandın Artık

Sinemaya yıllarca büyük emek vermiş olan Bert Lahr, yeni bir projede zorlu bir rol için oynama kararı almıştı. Yakın dostları onun artık dinlenmesi gerektiğini, yaşlandığını, saçlarının beyazladığını ve bu rolün üstesinden ancak daha gençlerin gelebileceğini söyleyerek kendisini uyarmak istediler.

Bert Lahr ise onlara kısa ve öz olarak şöyle cevap verdi: "Damin karla örtülü olması, evin içinde ateş bulunmadığı anlamına gelmez."

Editörün Notu: "Rüzgâr"ın damdaki kiremitlerin çoğunu atmış olması da evin içinde ateş bulunmadığı anlamına gelmez.

E.Ö.E. Kitabından Çarpıcı Bir Anekdot

E.A.E. (Etkili Ana Baba Eğitimi) oturumlarından birinde, çocuklarının sorunlarını salt "daha akıllı" ve "daha deneyimli" oldukları için, ana babaların üstlenmesinin doğruluğu konusunda bir tartışma başlatılmıştı. Bir babanın, "Oğlumu evde ve okulda istediğim gibi şekillendirmek hakkımdır." demesi üzerine, o ana kadar tek söz bile etmemiş olan bir başka babanın anlattığı acıklı öyküsüyle tartışma çok etkileyici bir şekilde sonuçlandı: "Bu sınıfta fazla konuşmadım ama çok şey öğrendim ve neden burada olduğumu söylemenin artık zamanı geldi sanıyorum. Kendimizi tanıtıp, kursa neden katıldığımızı anlattığımız ilk derste, 15 yaşındaki oğlumla nasıl daha iyi iletişim kurabileceğimi öğrenmek istediğimi söylemiştim. Bazılarınız, benim bu oğlumdan başka bir oğlum daha olduğunu biliyorsunuz. Ona ne olduğunu da biliyor musunuz? O, benim neşe ve gurur kaynağımdı. Herkesin gözdesiydi. Çok başarılı bir öğrenciydi. Sınıfının sözcüsüydü. İzciydi, tam bir sporcuymuş. Kendi çocukluğumda elde edemediğim tüm olanakları ona sağlamıştım. Liseden sonra üniversiteye gitmesini istiyordum ve gitti. İkinci yılın ortasında da, canına kıydı. Bana bir not bırakmıştı. 'Babacığım, kim olduğumu bilmiyorum, sanıyorum, ben senim.' Yolunda gitmeyen bir şeylerin varlığından hiç haberim yoktu, tek söz bile etmemişti.

Diğer oğlumun benim istediğim gibi biri olması için onu şekillendirmekten nasıl kaçınabileceğimi ve 'KENDİSİ' olmasına nasıl yardımcı olabileceğimi öğrenebilme amacıyla buradayım. Çok zor, ama öğreniyorum."

(Kitabın sonundaki "Özel Bölüm"den)

"Herkes okuldaki meslekî deneyimini kendine özgü bir şekilde edinir ve bu deneyim aktarılamaz. Bazı profesörler, öğrencilerini öğretmenliğin zor, özveri gerektiren ve yorucu bir meslek olduğu konusunda uyarır. Fakat öğrenciler bunu kendileri deneyinceye kadar, mesleğin hangi konuda yorucu olduğunu ve özveri gerektirdiğini anlayamaz."

(E.Ö.E. Öğretmen- Öğrenci İlişkisi İçin Etkin Bir Model başlıklı II. Bölümden)

"Okulda öğrencileri denetleyenlerin başında öğretmenler gelir. Her şey öğretmenin öğrencisiyle ilişkisiyle başlar ve biter. Eğitim, öğretmenin öğretmenliğini en iyi şekilde yapması için gereken binalar, programlar, sistemler, kitaplar, yöneticiler, araç-gereçler ve dersler değil; öğretmen-öğrenci ilişkisiyle onun var olduğu sınıftır."

(E.Ö.E. Daha İyi Bir Öğretim İçin Okulu İyileştirmek başlıklı XI. Bölümden)

"Beyaz Zambaklar Ülkesinde" Kitabından

"Her orduda özel saygı duyulan ve ünü her tarafa yayılmış alaylar vardır. Bunlar kahraman askerlerden müteşekkil alaylardır. Hem kendi askerleri hem de diğer bölüklerde hizmet eden askerler bu alayları 'ölüm alayı' olarak tanımlamaktadırlar. Ölüm süvarileri, ölüm topçuları gibi. Bu isim, kendilerinin gerektiğinde son asker kalana kadar savaşıp ölmeye hazır oldukları anlamına gelmektedir. Bunlar gerçek kahramanlardır. Fakat vatan için yaşamak, ülkesi ve halkının kalkınması için çalışmak da vatan uğruna ölmek kadar büyük ve şerefli bir kahramanlık örneğidir." ("Kışla" başlıklı bölümden)

"İnen her şey bir gün yükselir, yükselen de mutlaka bir gün alçalır. Parlayan söner, yürüyen de yorularak çöker. Kim bir şeyin zirvesine ulaşmayı düşünürse, yükselmesinin sona erişini beklemiş demektir. Kemale eren inişe başlar."

"Bütün işlerde herkese tedbir ve uyanıklık gerekse de, yöneticiler daha dikkatli ve titiz olmak zorundadır. Bu durum, devletin ömrünü uzatır."

Yusuf Has Hâcib

“Asım'ın nesli...
diyordum ya...
nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi namusunu,
çiğnetmeyecek.”

Mehmet Akif ERSOY

“ASIM'IN NESLİ”Nİ YETİŞTİRMEK

Mehmet Akif ERSOY'un Safahat'ının altıncı kitabının konusudur “Asım'ın Nesli”. Akif, Asım'ın nesli derken iman, irfan, fazilet ve bilgi ile donanmış; yüksek karakterli, ahlâklı, kişilikli; vatanına, milletine ve dinine sahip çıkan, dahası bunları yüceltmek için tüm imkânları seferber eden bir gençlikten bahsediyor. Asım'ın neslinin doğuşunu anlatırken, “Yıkamak kolaydır, lâkin yapmak zordur.” diyerek gereğince düşünmeden, üstünkörü bir şekilde gerçekleştirilen değişim ve dönüşüm çabalarını açıkça eleştirirken, bu arada inançsızlık ve kayıtsız şartsız Batıcılık anlayışını da büyük bir tehdit olarak görüyor.

Eğitimde değerler mevzusu, teorik temellerini doğa bilimlerinden alan pozitivist düşüncenin etkisi ile uzun zamandan beri ihmal edilmiştir. Ancak, hayata anlamını veren asıl unsur kültür ve değerlerdir. Bu anlamda kurumları, içinde bulundukları toplumun kültür ve değerlerinden bağımsız düşünmek mümkün değildir.

Sosyal bütünlüğün sağlanması ve millî varlığın devamı ortak değer sisteminin muhafazası ile mümkündür. Bu nedenle sömürgeci milletler, öncelikle kültürel değerleri hedef alırlar. Dolayısıyla eğitimcinin değerler eğitimi sürecinde donanımlı olması elzemdir.

Değerler eğitiminin temelinde değerleri yaşamak vardır. Eğitim sürecinde, öğrenci öğretmenin anlattıklarından çok yaşantı, tutum ve davranışlarından etkilenmektedir. Eğitim yöneticisinin de, millî ve manevî değerleri yaşatan, paylaştan, tutum ve tavırlarında bu değerlerin renklerini vurgulayan bir tarzı olmalıdır.

Değerlerimizin gelecek nesillere aktarılmasındaki bu önemli görevi yerine getirerek, artan ve değişen risk ve tehditlerden bireysel ve toplumsal korunmayı sağlamak hedefini önüne koyan bir eğitim yöneticisi, sağlıklı adımlar atarak, doğru işler yapma yolunda ilerleyecektir.

Değerler eğitiminin okul ortamlarında ortaya çıkan pratik uygulamalarını ve programlarını koordine edecek olan eğitim yöneticisinin, bu değerleri kendi işinde de uygulamasının zorunluluğu inkâr edilemez bir gerçekliktir. İnsan kaynakları yönetiminde “saygı, sevgi ve hoşgörü eşliğinde yapılacak liderliğin” çok daha başarılı sonuçlar getireceğini bilmek gerekir.

Asırlar boyunca, binlerce lider gelip geçmesine rağmen birçoğu unutulup gitmiştir. Yalnız, gök kubbede hoş bir sedâ bırakanlar hariç. Bugün uluslararası kuruluşlar, Mevlânâ, Yunus Emre ve Hacı Bektaş-ı Veli gibi değerlerimize sahip çıkıp bunlar ile ilgili konferanslar düzenlemekte, akademik çalışmalar yapmaktadırlar. Bu çalışmaların temelinde, bu ufuk insanların sevgi, saygı, hoşgörü ve insani değerlerin evrensel açılımına yön veren düşünceleri yatmaktadır.

Son tahlilde eğitimci; başarılı, etkili ve kalıcı çalışmalar yapmak istiyorsa, modern eğitim anlayışının bütün gereklerinin, analizlerinin ve planlamalarının yanında, millî ve manevî değerlerimizi evrensel değerler ile sentezlemesi gerektiğini de bilmelidir. “Eğitimde Finlandiya Modeli”, “Eğitimde Amerikan Modeli” ve benzeri eğitim felsefelerinden kazanacağımız çok şey olsa da, kendi köklerimize ulaşarak, “Eğitimde Osmanlı Modeli’ni, Eğitimde Selçuklu Modeli’ni” bilmeden ve değerlerimizi geleceğe taşıma planlarını yapmadan eğitim alanındaki hedeflerimize ulaşmamız mümkün olmayacaktır.

Mustafa BAYRAK
Okul Müdürü

Duvarda Çivili Kertenkele

Japon mimarlardan biri, evini baştan aşağı yeniliyordu. Tamirat esnasında söktüğü kapılardan birinin duvarla irtibatlı bölümünde, iç kısmında, iki tahta arasında sıkışıp kalmış bir kertenkele buldu. Biraz daha dikkatle bakınca kertenkelenin canlı olduğunu fark etti.

Onu oradan kurtarmaya çalışırken bu kez kertenkelenin bir ayağından duvara çivilenmiş olduğunu gördü.

“On yıl önce yapılan eve kapısı takılırken dışarıdan çakılan bir çivi, o an kapıyla duvar arasında bulunan kertenkelenin ayağına isabet etmiş olmalı.” diye düşündü Japon mimar.

Peki nasıl olmuştu da bu kertenkele, bir santim bile kıpırdayamadığı bu karanlık duvar boşluğunda on yıldır canlı kalmayı başarmıştı?

Mimar, tamirat işlerini bir kenara bırakarak kertenkeleyi izlemeye başladı.

Bu kertenkele, sadece havayla beslenmiş olamayacağına göre, bunca yıl hayatını nasıl sürdürebilmişti, bunu merak ediyordu.

Bir süre sonra duvar boşluğunda bir hareket oldu. Japon mimar, nereden çıktığını fark edemediği başka bir kertenkelenin geldiğini gördü. Gelen kertenkele, yerinden kıpırdamayacak durumda olana ağzında yiyecek taşıyordu.

Bu kertenkele diğerinin belki annesiydi, belki eşi, belki de arkadaşı... Kim bilir? Ama görünen bir şey vardı ki, aralarındaki güçlü sevgi, birinin diğerini hayatta tutabilmek için, bıkıp usanmadan ona yiyecek taşımasına neden olmuştu.

SENİ SEVMEK

Korkuyorum seni sevmeye,
Öylesine çok korkuyorum ki,
Benim sevgim kadar sevemesin kimse **seni diye!**
Şimdi, yanımda olman gerektiği kadar **uzaksın bana.**

Bir Mecnun misali yaşıyorum bu hayatı,
Sen benden gittin gideli, akıllanmaz oldu bu **yürek gayrı.**
Hep uzaktan baktım o elâ gözlerine,
Belki... Belki döner de çarpar gözlerin **gözlerime diye.**

Denizler durulmaz, dalgalanmadan umutlar.
Yeşermez sevgi olmadan yalnızlıklar.
Yok! Olmaz beraber olmadan mutluluklar,
İnan yaşanmaz sen olmadan.

Her günümü gözlerinle bitirmek isterdim.
Gülmek gülenin, yıldızlar gecenin,
Bir Leyla-Mecnun misali, sen de,
Benim ol isterdim.

Sahi, kalp midir insana sev diyen,
Yoksa yalnızlık mıdır körükleyen,
Sahi sevmek nedir? Bir muma ateş olmak mı?
Yoksa, yanan ateşe dokunmak mı?

Esmâ Nur İŞGÜZAR
10 / C 5071

SİR

Bir umuttur yaşama bağlayan
Bizi böyle delice,
Koşup yorulduğumuz ardından
Bütün ömürce.

Bir umut ki
İşitir gölgeleri;
Bazen gider gider de,
Geçer ufuktan ileri.

Bir korku olup
Köpürür dalgalarda;
Bazen bir türkû gibi,
Dolaşır dudaklarda.

Öylesine güzel, öylesine uzak;
Koşarız ardından hayalce
Bilmeden durmak,
Bütün ömürce.

Gültekin YAZGAN
(“Kör Uçuş” kitabının yazarı)

*En Değerli İnsan,
Kulağından Gireni,
Yüreğine Gömen
İnsandır.*

İki komşu ülkenin hükümdarları birbirleriyle savaşmazlar; ama her fırsatta birbirlerini rahatsız ederlerdi. Doğum günlerinde, bayramlarda birbirlerine ilginç armağanlar göndererek hediyeleşirlerdi. Böylece birbirlerine zekâ üstünlüğü gösterisi yapmaya çalışırlardı.

Hükümdarlardan biri, günün birinde ülkesinin en ünlü heykeltıraşını huzuruna çağırdı. İstedığı, birer karış yüksekliğinde, altından, birbirinin tipatıp aynısı üç insan heykeli yapmasaydı. Bu heykellerin arasında bir fark olacak; ama bu farkı sadece ikisi bilecekti. Heykeller hazırlandı ve doğum gününde komşu ülkenin hükümdarına gönderildi. Heykellerin yanına bir de mektup konmuştu.

Şöyle diyordu heykelleri yaptıran hükümdar: "Doğum gününü bu üç altın heykelle kutluyorum. Bu üç heykel birbirinin tipa tip aynısı gibi gözükebilir ama içlerinden biri diğer ikisinden farklıdır ve çok daha değerlidir. O heykeli bulunca bana haber ver."

Hediyeyi alan hükümdar önce heykelleri tarttırdı. Üç altın heykel gramı gramına eşitti. Sonra ülkesindeki sanattan anlayan insanları çağırttı. Hepsisi de heykelleri büyük bir dikkatle incelediler ama aralarında bir fark göremediler.

Günler geçti. Bütün ülke hükümdarın sıkıntısını duymuştu ve kimse buna çözüm bulamıyordu. Sonunda, fazla isyankâr olduğu için, hükümdarın zindana attığı bir gence haber gönderildi. İyi okumuş, akıllı ve zeki bir insan olan bu genç, hükümdarın bazı isteklerine karşı çıktığı için zindana atılmıştı. Çaresiz kalan hükümdar bu genci çağırttı. Genç, önce heykelleri sıkı bir incelemeden geçirdi. Sonra çok ince bir tel getirilmesini istedi. Teli birinci heykelin kulağından soktu, tel heykelin ağzından çıktı. İkinci heykele de aynı işlemi yaptı. Tel bu kez diğer kulaktan çıktı. Üçüncü heykelde tel kulaktan girdi ama bir yerden dışarı çıkmadı. Ancak telin sığabileceği bir kanal kalp hizasına kadar iniyor oradan öteye gitmiyordu.

Hükümdar, heykelleri gönderen komşu hükümdara şu cevabı yazdı: "Kulağından gireni ağzından çıkaran (sır tutmayan) insan makbul değildir. Bir kulağından giren diğer kulağından çıkıyorsa, (öğüt dinlemeyen) o insan da makbul değildir. En değerli insan, kulağından gireni yüreğinde saklayan (öğüt dinleyen ve sır tutan) insandır. Bu çok değerli ve anlamlı hediyen için çok teşekkür ederim.

SAĞIR KURBAĞA

Bir gün, iki kurbağa ormanda hoplara zıplaya gezintiye çıkar. Ve birden bire kendilerini derin bir çukurun dibinde bulurlar. Çukura düştüklerini anladıkları andan itibaren de, zıplayarak kendilerini çukurun dışına atabilmek için çabalamaya başlarlar. Fakat çukur epeyce derindir ve iki kurbağanın da sıçramaları sonuçsuz kalmaktadır. Bu arada, çukurdaki hareketliliği fark eden başka kurbağalar çukurun etrafında toplanmaya ve çukurdaki iki arkadaşlarına seslenmeye başlarlar: "Çukur çok derin, oradan çıkmanız imkânsız, boşuna çabalayıp yorulmayın."

Bir süre sonra çukurdaki kurbağalardan biri bu seslenmelerden etkilenir ve çabalamaktan vazgeçer. Ancak öbür kurbağa, yukarıdaki "arkadaşlarının" telkinlerine aldırılmaz ve zıplamaya devam eder. Nihayet, bir keresinde, önceki zıplamalarından daha fazla sıçar ve kendini çukurun dışına atmayı başarır. Yukarıdaki kurbağalar hemen, çukurdan kurtulmayı başaran arkadaşlarının etrafını sarıp ona, bunu nasıl başardığını sorarlar ve ancak o zaman bir gerçeğin farkına varırlar. Çukurdan çıkmayı başaran kurbağa sağırdır.

Farklı Yaklaşımlar Farklı Sonuçlar

Dr. Ruskin, Amerikan Tıp Birliği dergisinde yayımlanan aşağıdaki yazısında, bir yanlış anlamının kişide nasıl bütünüyle farklı bir yaklaşım duygusu oluşturabileceğini anlatmaktadır.

Dr. Paul Ruskin, öğrencilerine, yaşlanmanın psikolojik belirtilerini öğretirken onlara şu olayı okudu:

"Hasta ne konuşuyor, ne de söylenenleri anlıyor. Bazen saatlerce anlaşılmaz şeyler geveliyor. Zaman, yer ya da kişi kavramı yok. Yalnız, nasıl oluyorsa, kendi adı söylendiğinde tepki veriyor.

Son altı aydır onun yanındayım, ne görünüşü için bir çaba harcıyor ne de bakım yapılırken yardımcı oluyor. Onu hep başkaları besliyor, yıkıyor ve giydiriyor. Dişleri yok, yiyeceklerin püre hâlinde verilmesi gerekiyor. Gömleği salyalarından dolayı sürekli leke içinde.

Yürümüyor. Uykusu sürekli düzensiz. Gece yarısı uyanıp çığlıklarıyla herkesi uyandırıyor.

Çoğu zaman mutlu ve sevecen; fakat bazen ortada bir neden yokken sinirleniyor. Biri gelip onu yatıştırıncaya kadar da feryat figân bağıırıyor."

Bu olayı okuduktan sonra, Ruskin öğrencilerine böyle birinin bakımını üstlenmek isteyip istemeyeceklerini sordu.

Öğrenciler, bunu yapamayacaklarını söylediler. Ruskin, kendisinin bunu büyük bir zevkle yaptığını ve onların da yapması gerektiğini söyleyince öğrenciler şaşkırdılar.

Daha sonra Ruskin "hastanın" fotoğrafını dolaştırmaya başladı. Fotoğraftaki, doktorun altı aylık kızıydı.

Allen Klein

15
TEMMUZ
2016

15 TEMMUZ ŞEHİTLERİNE

Korku dolu bir geceydi.
Televizyona bir kadın çıktı.
Sıkı yönetim ilân edildi diye...
Daha sonra Sayın Cumhurbaşkanımız,
Bağlandı bir kanala...
Korkmayın! Sokaklara inin,
Vatanımıza sahip çıkın, dedi.

Sizler, daha Cumhurbaşkanımız
Çağrısını yapmadan,
Helikopterlerden mermi,
Uçaklardan bomba yağarken,
Düştünüz yollara...
Tankların önünde durdunuz.
Ya Allah bismillah diyerek,
Vatanımızı, demokrasimizi korudunuz,
Kendi iradenize sahip çıktınız.
Ve birçoğunuz, bu yolda şehit oldunuz.

Arkanızda ağlayan bir ana,
Belki bir eş, belki yetim, belki öksüz bıraktınız.
Sizler nasıl sahip çıktıysanız,
Vatanımızın bağımsızlığına,
Bizler de öyle sahip çıkacağız emanetlerinize.
Ve sizleri asla unutmayacağız.

Sakin endişelenmeyin,
Bizler, bu ülkenin gençleri olarak,
Sizin izinizden gidip
Başımız dik, onurlu ve gururlu bir şekilde,
Bu vatani koruyacağız.

Türk bayrağı göklerde özgürce dalgalanacak.
Başımızı eğmeyeceğiz,
Bayrağımızı indirtmeyeceğiz mavi göklerden,
Gözünüz arkada kalmasin.

Sude TOPÇU
10/A

VATAN UĞRUNA

Hey gün!
Yine çek perde, yıldızına!
Bir yiğidim var benim, âşık silâhına
Namlusunda kıvılcım; düşman, düşmanına.

Vatan uğruna, canından olmaya hazır
Kendi kuyusunu kazanın, kuyusunu kazır
Annesinin babasının içinde sızı,
Onunsa içi vatan aşkıyla cızır cızır.

Hey gün!
Yine bulutlarını sakla bizden
Bir yiğidim var, çıkmaz vatan izinden
Yağmur, kar dinlemeden nöbet tutar
Savunur kendini havadan, karadan, denizden!

Bir şehit haberinden milyonlar yanar
Ya Allah! Peşinde koşturur aminler
Babalardan tesbihler, annelerden zikirler.
Oysa bayrağı aşkına gazi olmak ister.

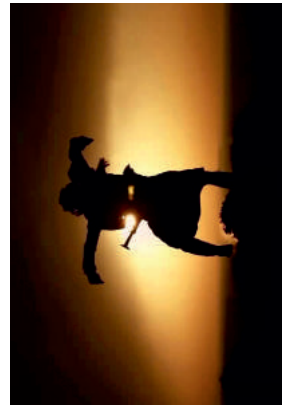
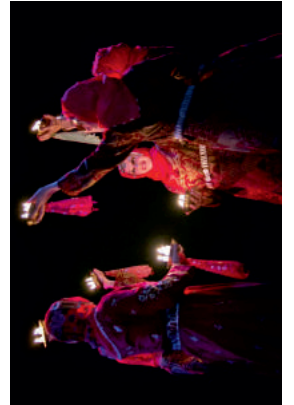
Hey gün!
Yine batır güneşi batıdan,
Bir yiğidim vurulsa başından
Bir yiğidim daha koşturur peşinden.

Utanır aldığı her nefesten,
Tertibi kalkamazken düştüğü yerden.
Bir başka askere atılan kalles mermiye,
Kalkandır başka bir asker.

Hey gün!
Yine doğdur güneşi doğudan
Bir yiğidim olsa babasından
Bir yiğidim daha ayrılır annesinden.

Türküm ben, Kurtuluş Savaşında kağnı!
Gömleğimde kan, hatırlamak istemem o ânı!
Vursa düşman ne olacak beni göğsümden!
Kurşun geçirmeyen beden değil, Allah-ü Ekber ağzı.

Alperen ÜLKEGÜL 11/C

BEN ANADOLU'YUM

Bir yanımda şafak sökerken bir baştan bir başa,
Her gün selâm veriyor güneş, kurda kuşa.
Dört mevsim bir yaşarım, yok cihanda böyle bir eş,
Akşam sefasından ufuklardan batıyor güneş.
İşte ben Anadolu'yum, yiğidim çatıktır kaşım,
Bir babanın öz oğluyum, yedi kardaşım.
Yedi oğlum vardır; biri Aras'tır, bir ucunda serhat,
Bir kızım vardır Dicle'dir, bir oğlum var Fırat.
İki ikizim var. Seyhan, Ceyhan... Kıskaçlık verirler yâda,
Her nesneye can verilir yeşil Çukurova'da.
Bir oğlum vardır, uzun boyludur, rengi kızıl ya,
Bir kızım vardır, kaşları hilâldir, adı Sakarya.
İşte benim, ben, ben Anadolu'yum.
Ben Türküm, Kürtüm, Zazayım, Lâzım, Çerkezim, Dadaşım,
Dedik ya, bir babanın oğluyum, yedi kardaşım.
Ben Karadeniz'de Lâzım, Hazar Denizi'nde Ahbazım,
Bir elimde kemeçe, bir elimde sazım.
İşte benim, ben, ben Anadolu'yum.
Ben Ağrı Dağı'nda güvercinim, Bitlis'te Ahlat, Van'da Gevaş'ım,
Ben Bingöl dağlarında çobanım, Muş ile kardaşım.
Hakkari'de Ahmed-i Hani Fakiye Teyrana kuşum,
Ben Cizre yollarında Mem u Zin ile yoldaşım.
Batman'da petrol, Diyarbakır ovasında pamuk,
Melikahmet dükkânında kumaşım.
Ben Siirt'te Koçero, Mardin'de Süryani, Antep'te Şahin,
Urfa'da Halil'ul Rahman sofrasında aşım.
Ben Erzincan'da Terzi Baba, Elazığ'da Gagoşum,
Munzur'da alevi, Sivas'ta kızılbaşım.
İşte benim, ben, ben Anadolu'yum.
Ben Hatay'da Arabım, Habib-i Neccar'a yandaşım,
Ben Malatya, Adıyaman, ben Maraş'ım.
Ben Kayseri, Kırşehir, Kırıkkale eğilmez başım,
Yozgat, Tokat, Ankara vatan duvarında taşım.
Adana, Antalya, İzmir, Bursa'dan hoşum,
Sakarya, İzmit, İstanbul aşkıyla sarhoşum.
Ege'de efe, Trakya'da Roman, Marmara'da Mamoşum.
Ben yurtta sulh cihanda barışım.
Ben Kuran-ı Kerim ışığında çağdaşım.
Ben Anadolu erenleri Mevlânâ, Yunus, ben Hacı Bektaşım.
Ey sevgili kendine gel, sen bensin ben sizim,
Çanakkale'de yatan binlerce kefensizim.
Beni benden ayırmak ne mümkün;
Aynı bedenim, aynı kemiğim, aynı tırnağım, aynı dişim,
Ben anayım, ben babayım, ben dayı yeğenim, ben eşim.
Yarabbi, sana arz-ı niyazım var, ayırma beni haktan,
Ya Rab, koru beni düşmanlardan dış mihraktan.
Otuz beş yıldır ne baharım var, ne yazım, mevsimde kışım,
Ben üzgünüm, ben kırgınım, ben ağlayan gözlerde yaşım.
Ben Gürhan'ım, garip ozanım, bu topraklarda vatandaşım.

Bingöllü Ozan Hacı GÜRHAN

BESİM BEY'İN KUŞLARI

Sanırım 1954 yılı idi. Bir zemheri ikindisinde resim öğretmenim Besim Yazıcı Bey ile birlikte idik. Okuldan çıkmış, iki arkadaş gibi Delikliğinâr'a doğru yürüyorduk. O, çok az konuşurdu. Ben ise daha da az konuşurdum. Zaten, hocamla anlaşmak için konuşmağa lüzum yoktu.

Denizli'nin tozu, horozu ve ayazı meşhurdur. Ama o kış, ayaz üstün geldi... Besim Hoca, bir doksanlık boyu ve hatırlı endamiyle kara ve ayaza bakmadan önden gidiyordu. Yetişmekte güçlük çekiyordum. Bir ara:

— Hocam, dedim... Bu telâşınız niye? Allah korusun, düşüp bir yerinizi kırabilirsiniz... Acele bir işiniz mi vardı?

Besim Bey, kırbaç gibi vuran tipi içinde bana baktı:

— Kuşlar... dedi.

— Ne kuşu Hocam?

— Kanaryalarım... Kim bilir nasıl bekliyorlar beni... Ha, sahi Gürbüz, kuşlarımı görmek istemez misin?

Ayaz, buz ve tipi ile kuşlar arasında bir ilgi kuramadığım için azıcık şaşırdım:

— İsterim Hocam, diyebildim. Çeyrek saat sonra Hoca'nın evindeydik.

Önce bahçe kapısından girip ahşap bir merdiveni çıktık. Bir odaya dalar dalmaz, akıl almaz kuş cıvıltıları etrafımızı sarıverdi. Yüz, yüz elli kadar kuş, başucumuzda, omuz hizamızda dönmeğe başladı.

Besim Hoca kızmış gibi yaptı:

— Yavaş olun bakayım yaramaz kerata! Baksanıza bir misafir getirdim. Koskoca Denizli'de dedikodu mu çıksın istiyorsunuz yoksa? Şimdi Gürbüz kalkıp da ortalığı velveleye verse, "Besim Hoca'nın kuşları amma da yaramazmış" dese iyi mi olur yâni? Oturun bakayım uslu uslu...

Nasıl oldu bilmiyorum. Bir sürü kuş bir anda yuvalarına çekiliverdi. Hayretler içindeydim. Ortada usul usul yanan bir soba... Dört duvar da iri yapraklı çiçeklerden görünmüyor. Çiçekler ve yapraklar arasında küçük küçük ve mini mini kıl yuvalar... Duvarda iri bir termometre...

— Sıcaklığın hep aynı kalması lâzım Gürbüz. Yoksa hemen hastalanır bu kerata... Evimi gezmek ister misin?

— İsterim Hocam...

Evi üç odadan ibaret. Bir gözü tıklım tıklım yağlıboya resim dolu. Adım atacak yer yok. Üç beş tanesine birlikte bakıyoruz. Renkler harikulâde. Elimde olsa hepsine bakacağım.

— İşte burası da kaldığım, kendimle dertleştiğim, hesaplaştığım odam...

Bir küçük basit karyola, bir seccade ve duvarda bir tek ve ufakık yağlıboya resim... Hepsi bu kadar...

— Hocam, namaz kıldığınızı bilmiyordum.

— Kimse bilmez.

Üçüncü oda ise kuşlara ayrılmış. Yine kuşlarla birlikteyiz. Birer tabureye çöküyoruz. Cıvıltı yok.

— Bu kanaryaları ben kendim ürettim. Dört yılda bu kadar oldular. Hepsini seviyorum. Ama bir tanesi var ki, beni daha çok seviyor.

İşaret parmağını uzattı. Köşeden, yapraklar arasından bir kanarya çıkageldi. Üzerimizde şöyle bir dolanıp Besim Hoca'nın işaret parmağına kondu. Karşılıklı konuşmağa başladılar. Garip bir diyalogun içindeydim. Talebe aklım ve çok bilmiş hâlimle tebessüm ediyordum ki, Besim Hoca'ya yakalandım:

— Gülme Gürbüz, dedi...

Hocamın gözpınarları dolu doluydu. Gözündeki yaşların yanaklarına akmaması için gözkapaklarını uzun süre yummadı. Ama sonunda gözyaşları galip gelip tıtır tıtır aktılar:

— Bak Gürbüz, bu kuş yapayalnız... Diğerleriyle yakınlık ve arkadaşlık kuramıyor. Üç ay önce yumurtadan çıkarken bir bacağı koptu. Her akşamüzeri beni sabırla bekler. Kimseye anlatamadıklarını bana fısıldar. Tek dostu benim. O da benim gibi yapayalnız.

Anlamıştım. Tebessüm eden dudaklarım ve deli dolu aklımla utanıp başımı eğdim. Yalnızlığın derinliği ve derinliğin yankılar uyandıran haşmetli dünyasında lüzumsuz bir damla gibiydim. Buhar olup uçamış geldi.

— Resim yap Gürbüz, çok resim yap... Hayvanları ve kuşları sev. Onları sevmeyen insanları da sevemez. Beni duyuyor musun?

— Duyuyorum Hocam. Söylemediklerinizi bile duyuyorum.

— Güzel... İşte sen de bu yüzden misafirimsin.

Bilmiyorum ne kadar zaman geçiyor? Bir dakikanın aylara, ayların bir dakikaya sığabileceğini o sıra fark ediyorum.

— Ama Hocam, ben mimar olmak istiyorum.

— Güzel, ama yine de resim yapmayı sakın ihmâl etme...

Besim Hoca ile fırsat buldukça görüşüyorum. Besim Hoca'yı ve kendimi daha iyi tanır hâlde geliyorum.

Lise bitiyor... İstanbul'a imtihanlara gideceğim. Elini öpmek ve "Hoşça kal" demek için evine uğruyorum. Geleceğimi sanki biliyormuş. Kuşların odasındaki bir taburede bir zarf duruyor:

— Bu zarfı al Gürbüz. Güzel Sanatlar Akademisi Müdürüne ver. Seni Mimarlık bölümüne kaydetsinler. İmtihana en az iki bin kişi girecek. Eriyip kaybolmanı istemem...

Zarfı alıp elini öpüyorum. Dualarını isteyerek ayrılıyorum.

İmtihanlar... İstanbul... İstanbul... İmtihanlar...

Hocamın mektubu hâlâ bende. İmtihanlara tam iki bin yedi yüz kişi giriyoruz. Otuz beş kişi alınacak. Olacak iş değil gibi. Ama oluyor. İmtihanları kazanıyorum. Artık Yüksek Mimarlık öğrencisiyim. Dersler başlayalı bir hafta oldu. Mektubu vermeliyim.

Kapıyı vurup Akademi Müdürü'nün odasına giriyorum. Müdür Asım Mutlu'nun yanında Cemal Tolu, Nurullah Berk ve Ali Çelebi gibi tanınmış profesör hocalar var. Müdürümüz mektubu açıp okuyor.

— Bakın, bakın!.. Bizim Besim'den haber var! diye ayağa kalkıp yanındakilere gösteriyor.

Hocalar, benden ziyade heyecanlı... Etrafımı sarıp Besim Hoca'dan söz etmemi istiyorlar. Anlatıyorum... "İmtihanalardan önce niçin getirmedin bu mektubu?" diyorlar. Mimarlık Bölümünü kazandığımı ve devam etmekte olduğumu işitince sevinçleri bir kat daha artıyor:

— Bizim Besim'in talebesi işte böyle olur, aferin sana!, diyorlar. Bir parça kızardığımı hissediyorum.

Besim Hoca'yı bir de onlardan dinliyorum: Büyük kabiliyetini, insanlığını ve dürüstlüğünü (sanki bilmiyormuşum gibi) anlatıyorlar.

— Denizli, bari Besim Hoca'nın kıymetini biliyor mu?

Öğretim üyesi profesörlerden biri böyle soruyor.

— Biliyor, diyorum... Besim Hocamı daha çok sevmeye başladım, daha iyi anlayamadığıma hayıflanıyorum.

Aradan iki yıl geçmiş... İstanbul buz kesiyor. Okul dönüşü Beyazıt'tayım. Tipiden zor yürüyebiliyorum.... Kaldığım talebe yurdu Vezneciler'de. Rüzgârın ısıkları buz tutmuş âdeti. Her adımda kırbaç gibi suratıma iniyor. Ahşap yurdun sıcaklığı şu anda sokaktan farklı değildir, biliyorum.

Ama ayak bu, oraya doğru koşuyor. Denizli'nin zemherisi sanki İstanbul'a taşınmış.

Kendimi kapıdan içeri dar atıyorum. Donmuş ellerime bir mektup tutuşturuyorlar.

Denizli'den bir arkadaşım göndermiş...

Neden sonra açıyorum mektubu... Okumağa başlıyorum. Son satırlarında, dışarıda bıraktığımı sandığım İstanbul bedenime doluyor. Daha fazla okuyamıyorum. Yanımdaki oda arkadaşım kaldığım yerden devam ediyor:

"... İşte böyle Gürbüz. Besim Hoca seccadesinin üzerinde vefat etmişti. Alnı seccade idi. Fakat garibime giden bir şey vardı. Bir oda dolusu kuş Besim Hoca'nın üzerinde uçuşup duruyordu. Bir tanesi de elinin üzerine konmuş, sanki bir şeyler anlatır gibi ötüyordu."

Gürbüz AZAK

BİR İNSANIN ANAVATANI ÇOCUKLUĞUDUR

Bir gün seminere başlamadan önce, kısa boylu güler yüzlü birisi geldi, Hocam elinizi öpmek istiyorum, dedi. Aramızda şöyle bir konuşma geçti:

Hayrola, neden elimi öpmek istedin?

Hocam, üç yıl önce sizin bir seminerinize katıldım. Hayatım değişti. O seminerden sonra daha mutlu bir ailem var ve size teşekkür etmek istiyorum; onun için elinizi öpmek istedim.

Ne oldu, nasıl oldu?

Üç yıl önce şirketimizin organize ettiği iki günlük bir seminerde bizimle beraberiniz. O seminerin bitişine doğru dediniz ki, "Bir insanın anavatanı çocukluğudur. Çocukluğunu doya doya yaşayamamış bir insanın mutlu olması çok zordur. Bir annenin, bir babanın en önemli görevi, çocuklarının çocukluğunu doya doya yaşamasına olanaklar yaratmaktır." Bir süre sustu, bir şey hatırlamak ister gibi düşündü, sonra konuşmaya devam etti:

Hatta daha da ilerisi için söylediniz; dediniz ki, "Bir ulusun en önemli görevi çocuklarının çocukluğunu doya doya yaşamasına olanaklar yaratmaktır." Ben bir baba olarak sizi duyduğum zaman kendi kendime düşündüm: Ben bir baba olarak çocuğumun çocukluğunu doya doya yaşamasına fırsatlar yaratıyor muyum? Böyle bir sorunun o zamana kadar hiç aklıma gelmediğini fark ettim. Ben ne yapıyorum, diye düşündüm. Benim yaptığım, sanırım birçok babanın yaptığının aynısıydı. Dokuz yaşındaki oğlum, ben işten eve gelince beni görmemeye, benden kaçmaya çalışıyordu. Neden kaçmaya çalışıyordu, biliyor musunuz, Hocam?

Hayır, neden?

Çünkü onu görünce hemen şu soruyu soruyordum. "Oğlum bugün ödevini yaptın mı?" Tuhaf tuhaf bakıyor, gözünü kaçırıyor, daha da sıkıştırınca, hayır anlamına gelen, "cık" sesini çıkarıyordu. Kızıyordum, söyleniyordum, "Niye yapmıyorsun ödevini!" diyordum.

Aramızda sürekli tartışmalar, sürtüşmeler oluyordu.

Tabii bunun sonucunda bütün aile huzursuz oluyordu.

Burada biraz sustu, soluklandı. Sanki hatırlamak istemediği anılar vardı; onların üstesinden gelmeye çalışıyordu. Sonra konuşmaya devam etti:

Ben sizin seminerinizden çıktıktan sonra düşünmeye başladım. "Ben ne biçim babayım," diye kendime sordum. Seminer için geldiğim İstanbul'dan çalışma yerim olan Kayseri'ye gidinceye kadar düşündüm; otobüste bütün gece düşündüm ve sonra kendi kendime dedim ki, eşimle konuşayım, biz birlikte bir karar alalım. Diyelim ki bu çocuk isterse beş yıl sınıfta kalsın, ama doya doya çocukluğunu yaşasın.

Radikal bir karar!

Evet, uçta bir karar, ama bu karar içime çok iyi geldi, Hocam. Gerginliğim, üzüntüm gitti, içim rahat etti. Ben eve gelince eşime dedim ki, hadi gel otur, konuşalım. Yemekten sonra oturduk konuştuk, çocuklar yattı biz konuşmaya devam ettik. Seminerde anlatılanları aktardım, böyle böyle böyle diye izah ettim ona ve en nihayet dedim ki, ya benim gönlümden ne geçiyor sana söyleyeyim. Bizim oğlumuz var ya bizim oğlumuz, o isterse beş yıl sınıfta kalsın, ama çocukluğunu yaşasın! Şimdiye kadar onun çocukluğunu yaşamasıyla ilgili pek bir çaba göstermedik, bir bilinç göstermedik, oluruna bıraktık. Gel şimdi değiştirelim bunu.

Eşiniz ne dedi?

Hocam biliyor musunuz ne oldu?

Ne oldu?

Karım hayretle bana baktı ve dedi ki, "Bu ne biçim seminer be! Kim bu adam? Öyle şey mi olur; yok bizimki çocukluğunu yaşayacakmış! Bizim çocuk çocukluğunu yaşarken öbürküler sınıflarını geçecek ilerleyecek! Öyle şey olmaz."

Anlıyorum; anne olarak çocuğunun geride kalmasını istemiyor, kaygılanıyor!

Fakat hocam ben pes etmedim, bırakmadım, mücadeleye devam ettim. Her gün, her akşam gece yarılara kadar karımla konuştum. Üç gecenin sonunda bana, peki ne halin varsa gör, dedi.

Pes etti, yani. Peki, sen ne yaptın?

İşte onu dediği günün sabahı eşofmanımı, ayakkabımı şöyle kapının yanına bıraktım işe gittim; işten dönünce oğlumun gözüne baktım ve dedim ki, oğlum bugün doya doya oynadın mı? Bana hayretle baktı ve "Hayır!" anlamına gelen "cikk" dedi. O zaman, hadi gel beraber aşağıya ineceğiz, oynayacağız, dedim. Eşofmanımı giydim, ayakkabımı giydim, onunla beraber sokağa çıktık. Pencereden arkadaşları bakıyorlarmış, onlar da sokağa çıktılar; birlikte sokakta oyun oynadık. Akşam saat altıdan sekiz buçuğa kadar sokaktaydık. Eve gelince toz toprak içindeyiz, banyoya girdik, duş yaptık. Havluyla kuruladım, çok mutluyduk ve o günden sonra işten dönünce her gün onunla oynamaya başladım. Her gün, her gün, her gün oynadım.

Yedi gün sekiz gün sonraydı galiba, bir gün banyodan çıkarken onu kurulum havluyla, kolumu tuttu, bana döndü ve dedi ki, baba ya, ben seni çok seviyorum. Hocam nefesim durdu, gözüm yaşardı, konuşamadım. Çünkü farkına vardım ki, şimdiye kadar sevdiğini hiç söylememişti. Düşündüm, şimdiye kadar hiç söylemediğinin farkında değildim; belki ömür boyu söylemeyecekti. "Ne büyük tehlike!" diye düşündüm. Ömür boyu onun bana bu cümleyi söylemediğinin farkında olmayacaktım.

Demek farkına vardın, seni kutlarım. Senin farkına vardığın bu durum birçok anne ve babanın farkında olmadığı gizil, örtük ama önemli bir tehlike!

İçimde bir şükür duygusu, havluyla çocuğumu kuruladım ve giydirdim ve artık her gün oyun oynamaya devam ettik. Zaman geçti, iki hafta sonra okul, öğretmen-veli buluşması için okula davet etti. Daha önceki veli buluşmalarında öğretmen, "Sizin oğlunuz akıllı bir çocuk, ama ödevleri kargacık burgacık yazıyor, dikkat etmiyor. Sınıfta arkadaşlarını rahatsız ediyor, onları itiyor kakıyor, lütfen onunla konuşun. Ödevlerine ilgi gösterin, sınıfta arkadaşlarını rahatsız etmesin. Ödevlerini doğru dürüst yapsın," demişti. O nedenle öğretmen buluşmasına gitmekten çekiniyordum. Bu davet gelince ben eşime dedim ki, hadi okuldaki buluşmaya beraber gidelim!

Yok, dedi, sen tek başına gideceksin, ben gelmeyeceğim.

Eşiniz gelmek istemedi!

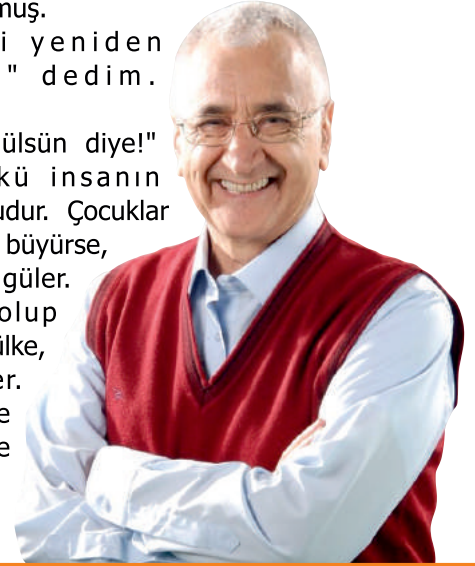
Hayır istemedi. Ya beraber gidelim, diye ısrar ettim, hayır hayır sen yalnız gideceksin dedi. Ben yalnız gittim ve diğer veliler geldikçe sıra bende olduğu halde sıranın arkasına geçtim, sıranın arkasına geçtim ki başka kimse olmadan öğretmenle konuşayım, diye. Mahcup olacağımı düşünüyordum. Her şeyin daha kötüye gittiğini düşünüyordum. En nihayet bütün veliler öğretmenle konuşmalarını bitirip gittiler. Sıra bende! Öğretmenin karşısına geçtim, bana baktı gülümsedi, siz ne yaptınız bu çocuğa, dedi. Hiç cevap vermedim, önüme baktım. Lütfen söyleyin ne yaptınız bu çocuğa, dedi. "Çok mu kötü hocam?" diye sordum. Gülümsedi, hayır, kötü değil, dedi. "Artık sınıfta arkadaşlarını hiç rahatsız etmiyor, ödevleri iyileşti, tam istediğim öğrenci oldu. Ne yaptınız bu çocuğa siz?"

Herhalde bir baba olarak çok mutlu oldunuz?

Hocam biliyor musunuz öğretmenin karşısında ağlamaya başladım. İnanamıyordum kulağıma, içimde, vay evladım, biz sana ne yaptık şimdiye kadar, duygusu vardı. Eve geldim, karım yüzüme baktı, gözlerim ağlamaktan kıpkırmızı. "O kadar mı kötü?" diye sordu. Ona da cevap veremedim Hocam, ona da cevap veremedim! Ağladım. Daha sonra anlattım. Hocam onun için sizin elinizi öpmek istedim, teşekkür ediyorum. Benim oğlumun ve onun küçüğü kızımın hayatını kurtardınız. Ailemin mutluluğu kurtuldu. Hakikaten bir insanın anavatanı çocukluğuymuş. Anavatanı mutlu olan bir çocuk çalışmasını, okulunu her şeyini bütün gücüyle yapar ve orada başarılı olurmuş.

"Gel seni yeniden kucaklayayım!" dedim. Kucaklaştık.

"Çocuklar Gülsün diyet!" yaşayalım. Çünkü insanın anavatanı çocukluğudur. Çocuklar gülerek, oynayarak büyürse, sonunda büyükler güler. Büyükler mutlu olup gülümseyince tüm ülke, tüm insanlık güler. Çocukların gülmesine hizmet veren herkese selâm olsun!

Prof. Dr. Doğan CÜCELOĞLU

Editörün Notu: Yıllar önce internette okuyup çok beğendiğimiz bu yazıyı yine internetten bulduk ve dergimize koyduk. Bu arada, hemen her vesileyle dile getirdiğimiz bir hususu burada da tekrarlayalım ve Sayın Cüceloğlu'nun "Savaşçı" adlı kitabını bütün meslektaşlarımıza bir kere daha önerelim. Yazarın, İrfan Erdoğan'la birlikte kaleme aldığı "Öğretmen Olmak" adlı eserini ise henüz okuyamadık.

ETKİLİ ÖĞRETMENLİK EĞİTİMİ (E.Ö.E.) KİTABINDAN ALINTILAR

Sınıf, belirli bir konuyu incelemektedir ve öğretmen öğrencilerden bu konunun herhangi bir yönü ile ilgili bir yazı istemiştir.

Öğrenci: Konumla ilgili olarak ne yazmam gerektiği hakkında düşüncelerinizi almaya geldim.

Öğretmen: Hangi konuyu seçeceğine karar veremedin galiba.

Öğrenci: Evet öyle. Günlerden beri konuyu kafamda evirip çeviriyorum, ancak daha herhangi bir şey çıkaramadım. Sizin bir düşünceniz olduğuna biliyorum.

Öğretmen: Anlaşılan bununla çok uğraştın, ama hâlâ bir gelişme yok.

Öğrenci: Bu konuda arkadaşlarımdan yazdığı iyi bir konu başlığı var mıydı?

Öğretmen: Sen gerçekten olağanüstü güzellikte bir konu ortaya çıkaracak bir başlık istiyorsun.

Öğrenci: Evet, bu ödevden A alırsam dersten de A alabilirim.

Öğretmen: Bu dersten A alabilmek için üstünde ağır bir baskı var gibi.

Öğrenci: Öyle denebilir. Almazsam annem babam çok bozulacak. Onlar her zaman ablam kadar iyi olmamı isterler. O yüzden çok akıllı.

Öğretmen: Onların, okulda ablan kadar iyi olmanı istediklerini hissediyorsun.

Öğrenci: Evet ama ben onun gibi değilim. Benim başka ilgilerim de var. **Annemin ve babamın beni olduğum gibi kabul etmelerini isterdim.** Ben ablamdan farklıyım. Onun tek yaptığı çalışmak.

Öğretmen: Sen kendinin ablandan farklı bir kişiliğe sahip olduğunu düşünüyor ve onların bunu fark etmesini istiyorsun.

Öğrenci: Biliyor musunuz, ben onlara ne hissettiğimi hiç söylemedim. Ama sanırım şimdi söyleyeceğim. Belki bundan sonra beni çok iyi bir öğrenci olmam için bu kadar zorlamazlar.

Öğretmen: Onlara ne hissettiğini söylemeyi düşünüyorsun.

Öğrenci: Kaybedecek bir şeyim yok. Belki yararı olur.

Öğretmen: Kazanacak çok şey var. Kaybedecek ise hiçbir şey yok.

Öğrenci: Doğru. Eğer beni bu denli zorlamazlarsa notlarım beni bu kadar korkutmaz. Belki daha çok şey bile öğrenebilirim.

Öğretmen: Hatta okuldan çok şey kazanabilirsin.

Öğrenci: Evet. O zaman ilgimi çeken bir konuda yazabilirim ve daha çok şey öğrenebilirim. Sorunumda bana yardım ettiğiniz için çok teşekkür ederim.

Öğretmen: Her zaman gelebilirsin.

Burada öğretmen, E.Ö.E. yöntemini etkili bir şekilde kullanmış ve sorunlu öğrenciye sorununun çözümünü (bir konu veya bir düşünce) vermekten sakınarak ve etkin dinleme becerisini kullanarak onun kendi sorununa (ana baba baskısı) daha derinlemesine inmesini sağlamış ve çözümü için kendi yaklaşımını üretmesine, dolayısıyla gelişmesine yardım etmiştir.

(Öğretmen-Öğrenci ilişkisi: Eksik Halka başlıklı I. Bölümden)

Herkes okuldaki meslekî deneyimini kendine özgü bir şekilde edinir ve bu deneyim aktarılamaz. Bazı profesörler, öğrencilerini öğretmenliğin zor, özveri gerektiren ve yorucu bir meslek olduğu konusunda uyarır. Fakat öğrenciler bunu kendileri deneyinceye kadar, mesleğin hangi konuda yorucu olduğunu ve özveri gerektirdiğini anlayamaz.

Bu kitapta, "iyi öğretmen" tanımını yalnız daha insan, daha erişilebilir ve daha gerçek olanla değil, aynı zamanda öğretmenlerin oynadıkları rolü bırakıp oldukları gibi, yani sadece insan olarak gözükmelerini sağlayacak bir başka modelle değiştirmek istiyoruz.

...

Etkili Öğretmenlik Eğitimi kurslarındaki öğretmenler, bir kişiye yardım etmenin yolunun hiçbir şey yapmaksızın yalnızca **orada olmak** olduğunu öğrenince şaşırırlar ve buna inanmazlar. Usta danışmanlar, başarılarının temel nedenini, kişiyi konuşmaya başlatmak ve onu dinleyerek "yolundan çekilmek" olduğunu söylerler.

(Öğretmen- Öğrenci İlişkisi İçin Etkin Bir Model başlıklı II. Bölümden)

Kapı Aralayıcı İletiler Ne Yapabilir?

Bazen öğrenciler, daha çok konuşmak, derine inmek ve hatta başlamak için bile ek yüreklendirme beklerler. Bu iletilere "kapı aralayıcılar" denir. Örnek:

"Bu konuda daha fazla bir şey söylemek ister misin?"

"İlginç, devam etmek ister misin?"

"Söylediklerin çok ilginç."

"Bu konuda konuşmak ister misin?"

Bu iletilerin, sonu açık sorular ve düz tümceler olduğuna dikkat edin. Hiçbiri söylenenle ilgili bir değerlendirme içermiyor.

E.Ö.E. kursunda bir öğretmen bu yöntemi ilk kullanışını şöyle anlattı: "Son dersten sonra, öğrencilerden biri konuşmak istiyormuş da nasıl başlayacağını bilemiyormuş gibi dolanıp duruyordu. Bir 'kapı aralayıcı' deneyip nasıl sonuç vereceğini görmeye karar verdim. 'Söylemek istediğin bir şey mi var?' dedim. Önce bocaladı. 'Aa, devam et' gibi mırıltılar çıkararak dilimi tutmaya çalıştım ve sonra o açıldı. On dakika içini döktü. Onun bu kadar ağır yük altında olduğunu bilmiyordum. Benim için soru sormadan durmak çok zordu ama başardım. Bu on dakikalık konuşma onu rahatlatmıştı ve ben de kendimi ona yakın hissettim. Sonunda elimi sıkı, yalnızca dinlemekle ona ne kadar yardımcı olduğuma ben de inanmadım."

Aşağıda ilköğretim son sınıf öğrencisiyle öğretmeni arasındaki konuşmada etkin dinleme ile, yüzeysel kalınmadan sorunların derinine nasıl inildiğini görelim.

Öğrenci: (Çekingen) Size Mr. Larson'la ilgili bir şey söylemek istiyorum.

Müdür: Benimle, öğretmeninle ilgili konuşmaktan çekiniyor gibisin.

Öğrenci: Sizinle konuştuğumu duyarsa bana çok kızar.

Müdür: Anlıyorum. Bu konuşmayla ilgili bir şey söylersem Mr. Larson'un sana kızacağından korkuyorsun.

Öğrenci: Evet.

Müdür: Sen istemezsen burada konuştuklarımızdan hiç kimseye söz etmem.

Öğrenci: (Rahatlamış) Çok iyi. Çünkü zaten başım onunla yeteri kadar dertte. Ne yaptığını görüyor musunuz? Gömleğime bakın. Gömleğimi tuttu ve yırttı. Bakalım annem bunu görünce ne yapacak?

Müdür: Annenin sana çok kızacağından korkuyorsun.

Öğrenci: Evet. Gömleklerimi kirletmeme, yırtmama her zaman çok kızar. Mr. Larson'un gömleğimi yırttığına inanmayacak. "Bir öğretmen niye böyle bir şey yapsın?" diyecek. Ona Steve ile yaptığım kavgadan söz ettiğimde, "Tek yaptığın bu, kavga etmek" diyecek ve durmadan aynı şeyi tekrarlayacak.

Müdür: Aynı şeyi duymaktan bıktın.

Öğrenci: (Başını sallıyor) Alex Vietnam'dan dönünceye kadar evde işler böyle kötü değildi. Alex'i tanıyor musunuz? Bu okulun öğrencisiydi ama siz gelmeden önce. Neyse, geri geldi ve benim odama yerleşti. Her şeyimi bir kutuya doldurdu, bir kenara attı. Kendini patron sanıyor. Bana ve kız kardeşime durmadan emir veriyor. Annem de hiçbir şey söylemiyor. Annem bize, "Birilerinin ikinizi de terbiye etmesi gerekir, babanız da yok." diyor. Babamla ayrılmalarının suçlusu ben değilim ki.

Müdür: Alex geri döndüğünden beri her şeyin kötüye gidiyor. Özel yaşantını yitirdin, itilip kakılıyorsun.

Öğrenci: Doğru. Konu yalnızca odam değil. Alex iş buluncaya ya da okula girinceye kadar başka bir yerde kalmalı. Hiçbir şey eskisi gibi değil.

Müdür: Alex geldiğinden beri her şey farklı.

Öğrenci: Hayır. Demek istediğim, babam varken Alex iyiydi. (Susar) Galiba Alex'in bir derdi var.

Müdür: Uyuşturucu kullandığını sanıyorsun.

Öğrenci: Evet. Bazen eskisi gibi çok iyi. Bazen de çok vahşî oluyor. Sonra dışarı çıkıyor, uzun zaman gelmiyor, ondan sonra da çok kötü bir durumda geri dönüyor.

Müdür: Seni şüphelendiren bir iki şey var.

Öğrenci: Evet. Forma alacaktım. Biriktirdiğim para kaybolmuş.

Müdür: Alex'in uyuşturucu almak için parayı aldığını düşünüyorsun.

Öğrenci: Evet. Para umurumda değil. Eski formam da idare eder.

Müdür: Seni asıl Alex'in durumu üzüyor.

Öğrenci: Ne yapmalıyım? (Ağlamaya başlar) Ya yakalanırsa? Ya fazla uyuşturucudan ölürse ya da başka bir şey olursa?

Müdür: Alex'e olacıklardan endişe ediyorsun.

Öğrenci: Evet, ama anneme söyleyemem. Deli olur. Polis çağırmaya kalkar, o zaman her şey daha da kötü olur.

Müdür: Annenin bu işin altından kalkamayacağından eminsin.

Öğrenci: Kalkamaz. Geçen gün bize uyuşturucularla ilgili bilgi veren konuşmacının telefon numarası sizde var mı?

Müdür: Alex'e nasıl yardım edebileceğini ondan öğrenmeyi düşünüyorsun.

Öğrenci: Evet, ama verdiği adresi kaybettim.

Müdür: Ben sana veririm.

Öğrenci: Teşekkür ederim. Kağıt mendil alabilir miyim? Gitsem iyi olacak. Haa, gömleğe gelince, Mr. Larson onu bilerek yırtmadı. Steve ile beni ayırmaya çalışıyordu. Ben kurtulmaya çalışırken yırtıldı.

Müdür: Mr. Larson'a kızgın değilsin, onu suçlu bulmuyorsun.

Öğrenci: Hayır. O iyi bir insan. Şimdi gitmem gerek. Kimseye bir şey söylemeyeceksiniz değil mi?

Müdür: Sen izin vermedikçe, hayır.

Öğrenci: Tamam. Yarın görüşmek üzere.

Müdür, bu konuşmanın on dakika bile sürmediğini söyledi. Her etkin dinleme seansı bu kadar rahat geçmez. Öğretmenler, konuşma sonunda, konuşmanın bir açıklık yaratmadan karmaşa içinde bittiğini görebilirler.

...

Başka bir E.Ö.E. sınıfında bir öğretmen, beşinci sınıflarla ilgili başarısını şöyle anlattı: "Etkin dinlemeyi sınıfta uygulamaya karar verdim. Bu konuda henüz iyi değildim ancak bütün acemiliklerime karşın sınıfım şimdi daha farklı. Yalnızca farklı değil, daha iyi. **Sınıftaki en sorunlu beş çocuk ile tek tek konuştum. Önce şöyle bir kapı aralayıcı ile başladım. 'Son zamanlarda biraz fazla kavgaya ediyorsun, bununla ilgili konuşmak ister misin?' Onları konuşmaya başlatmak için bu sorum yetti.** Özellikle kendilerine öğüt vermeyeceğimi ve kavgaya etmekle suçlu olduklarını söylemeyeceğimi anladıktan sonra rahatladılar. Bu birkaç dakikanın öğrencilerin davranışlarını ne kadar değiştirdiğini anlatamam. Birbirlerini eskisi gibi rahatsız etmiyorlar. Şimdi bütün öğrenciler, kendileriyle aynı şekilde konuşmamı istiyor."

(Öğretmenler Öğrencilerinin Sorunları Olduğunda Ne Yapabilir? başlıklı III. Bölümden)

Bir başka öykü de, oğluya ilgili kızgınlık duygularının nedenini bulma savaşı veren ve bunu bizlerle paylaşma yürekliliğini gösteren bir okul danışmanına ait: "Oğluma, alkol ve uyuşturucu alan olur olmaz kişilerle arkadaşlık ettiği için kızıyor ve bu duygumu ona sen iletirler ile aktarıyordum. Geçen haftaki dersten sonra eve gitmeden önce bir süre sokaklarda dolaştım. Düşünüyordum, acaba kızgınlığımın altındaki duygularım nelerdi? Sizlerin haklı olmanızdan korkuyordum. Sonra, oğlumun sorun olmadığını fark ettim. Sorun gerçekte 'ben'dim. Sorun, oğlumla ilgili düş kırıklığımdı. Bu düş kırıklığımın altında da başka bir şeyler olabileceğini düşündüm. O da arkadaşlarımla ve velilerin, nasıl bir çocuk yetiştirdiğini konuşmaları idi. İşte bundan korkuyordum. Bunu saptayınca, oğlumla yüzleşmeme bile gerek olmadığına karar verdim ve onun yakasını bıraktım, ama ona önceleri neden bağırıp çağırdığımı ve neden bundan vazgeçeceğimi anlattım. Şimdi artık konuşabiliyoruz ve konuştuğca da o kötü grupla pek de ilgilenmediğini anlıyorum."

(Öğrenciler Sorun Yaratınca Öğretmenler Ne Yapabilir başlıklı V. Bölümden)

Öğretmenliğin en ürkütücü yönü, model olmaktan kaçış yolunun olmamasıdır. Öğrenciler öğretmenlerinin yaptığı, söylediği ve giydiği her şeyle son derece ilgilidir. Öğretmenler öğrencilerin önünde her an adeta podyumda gibidirler. Davranışları, oluşturdıkları model, öğrenciler üzerinde, söyledikleri her şeyden daha etkilidir. Bu nedenle, "söylediğimi yap, yaptığımı yapma" sözü, değerlerin öğretilmesinde etkili bir yöntem değildir.

"Kabul Etme Olgunluğu"nu Bulmak

Öğrencilerle olan değer çarpışmalarınızdan doğan çatışmaların çözümünde şimdiye kadar önerdiğimiz yöntemlerin

hiçbiri işe yaramadıysa son bir çare öneriyoruz: Dua edebilirsiniz. Reinhold Niebuhr'ın duası "Öğretmenin Duası" olabilir. **"Tanrım, bana değiştiremeyeceğim şeyleri kabul etmem için h u z u r , değiştirebileceklerim için yüreklilik, ikisini birbirinden ayırt edebilmem için akıl ver."**

(Okullarda Değerlerin Çarpışması başlıklı X. Bölümden)

Okulda öğrencileri denetleyenlerin başında öğretmenler gelir. Her şey öğretmenin öğrencisiyle ilişkisiyle başlar ve biter. Eğitim, öğretmenin öğretmenliğini en iyi şekilde yapması için gereken binalar, programlar, sistemler, kitaplar, yöneticiler, araç-gereçler ve dersler değil, öğretmen - öğrenci ilişkisiyle onun var olduğu sınıftır.

(Daha İyi Bir Öğretim İçin Okulu İyileştirmek başlıklı XI. Bölümden)

ÂTİYİ KARANLIK GÖREREK AZMİ BIRAKMAK

Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani görsem de gözümle.
İmânı olan kimse gebermez bu ölümle:
Ey dipdiri meyyit, "İki el bir baş içindir."
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin neye bilmem ki süreksiz?
Kendin mi senin, yoksa ümîdin mi yüreksiz?
Âtiyi karanlık görüvermekle apıştın?

Esbâbı elinden atarak ye'se yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-i hayâtın
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın?
Ye's öyle bataktır ki; düşersen boğulursun.
Ümmîde sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümidiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me'yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar
Lânetleme bir ukde-i hâtır ki: çözülmez...
En korkulu cânı gibi ye'sin yüzü gülmez!
Mâdâm ki alçaklığı bir, ye's ile şirkin;
Mâdâm ki ondan daha mel'un daha çirkin
Bir seyyie yoktur sana; ey unsur-u îman,
Nevmid olarak rahmet-i mev'ûd-u Hudâ'dan,
Hüsrâna rıza verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!
Evler tünek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Sesler de: "**Vatan tehlikeydeymiş... Batıyormuş!**"
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da "**yapışsam...**" demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
Feryâdı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: telâfi edecek bunca zarar var.
Feryâd ile kurtulması me'mûl ise haykır!
Yok, yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
"İş bitti... Sebâtın sonu yoktur!" deme, yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye'se kapılma.

âti: **gelecek** azim: **kararlılık** meyyit: **ölü**
esbâb: **sebepler** ye's (yeis): **ümitsizlik, keder**
ziyâ: **ışık** halk etmek: **yaratmak** mâdâm: **madem**
hakk-ı hayat: **hayat hakkı** me'yûs: **ümitsiz, kederli**
sebat: **yerinde durma, kararından vazgeçmeme**
ukde-i hâtır: **hatırı sayılır düğüm** seyyie: **kötülük**
cânı: **cinayet işleyen** me'mûl: **beklenen, umulan**
şirk: **küfre düşme, Allah'a ortak koşma**
nevmîd: **ümitsiz** rahmet-i mev'ud: **vaad** olunan rahmet
millet-i merhume: **Allah'ın rahmetiyle müjdelenen millet**

14 Mart 1913
Mehmed Âkif ERSOY

KIRLANGIÇLARI HEP ÇOK SEVDİM

Ayvalık'ta bir açık hava otelindeyim, resepsiyon da açıkta. Resepsiyonun köşesinde bir kırlangıç yuvası var; üç yavru, kafalar dışarıda, gagalar açık. Anne ve baba gidip gelip yiyecek getiriyorlar ve ayrı zamanlarda geldikleri için birbirlerini görmüyorlar. Anne birinci yavruya yem veriyor, birazdan baba gelip ikinciye, anne tekrar geldiğinde üçüncüye, baba gelip birinciye. İnanılır gibi değil, sırayı hiç şaşırmadılar: **Adalet.**

Akşama doğru sudan çıktım, baktım yuvaya siyah bir kedi yaklaşmış. O ufacık ana baba canhıraş bir şekilde dalıp çıkıp kediyi uzağa kadar kovaladılar: **Cesaret.**

Otel sahibi şunları anlattı: Bahar başlarında göçten döndüklerinde yuvanın bulunduğu bölümün kapalı olduğunu görünce, resepsiyon görevlisinin kaldığı odaya girip çıkıp onu uyandırmışlar; sonra da resepsiyona uçup kepenkleri kaldırtmışlar: **Akıl.**

Sabah su içmek için fiskiyenin üzerinde dolaşıp çığlıklar atıyorlardı, ta ki fiskiye açılana kadar: **İletişim.**

Yuvalarını öyle bir yaparlar ki yıllarca dayanır: **Kalite.**

Yazları (yaz sonlarında yani) sıcak ülkelere göç ederler: **Yenilik.**

Onların yaptığı yuva, diğer kuşların saman çöplerini üst üste koyarak yaptıkları dingildik yuvalara hiç benzemez. (Öbür kuşlar alınabilirler hocam! Hem genelleme yapmasak... Ayrıca bir belgeselde görmüştüm: Eşleşme döneminde dişi kuşa beğendirebilmek için erkek kuşlar ağaçlara asılı harika yuvalar yapıyorlardı ve dişi bunlardan hangisini beğenirse onun içine giriyordu.) Benzer bir yuva yapabilen başka kuş yoktur: **Farklılık.**

Hiç kırlangıçları bir yerde pineklerken hatırlıyor musunuz? Devamlı uçarlar: **Çalışkanlık.**

İnanılmaz hızlıdırlar, su zerresini havada yakalarlar: **Sürat.**

Binlerce mil uzaktan hep aynı yuvaya dönerler. Ömürlerinin sonuna kadar yuvalarına bağlıdırlar: **Yurt sevgisi.**

Kırlangıçları hep çok sevdim.

Ahmet Şerif İZGÖREN

Editörün Notu: Bu yazı, Bircan Kırlangıç ŞİMŞEK'in "Üstün Dökmen'le Nehirde Psikodrama Sandalyeyle Yolculuk" adlı eserinden iktibas edildi. Öyle anlaşıyor ki bu yazı kitaba, Ahmet Şerif İZGÖREN tarafından "önsöz" niyetine yazılmış. Ayrıca Sayın Bircan Kırlangıç ŞİMŞEK'in –sanıyoruz babasından gelen- ilk soyadına da gönderme yapılmış gibi görünüyor. Bu arada, doğrusu biz de bu akrobat kuşları çok seviyoruz. Onların o küçücük kanat ve küçücük gövdeleriyle, "sadece göç için" her yıl iki defa, belki yüzlerce belki de binlerce kilometrelik uzaklıkları kat etmeleri bizde bu kuşlara karşı gerçek bir hayranlık uyandırıyor. Ayrıca ömürlerinin "altı ay" olmadığını düşünüyoruz. Bu arada, parantez içindeki ifadeler de, anlaşılacağı üzere bize ait.